

Επισκόπηση 01

EL

Δράσεις της ΕΕ
για προγράμματα
πρακτικής άσκησης
που απευθύνονται σε
νέους και νέες

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ

2024

Περιεχόμενα

	Σημείο
Σύνοψη	I-VI
Εισαγωγή	01-08
Η πρακτική άσκηση αποτελεί μια μορφή μάθησης βασισμένης στην εργασία	01-03
Το ενωσιακό πλαίσιο πολιτικής όσον αφορά την πρακτική άσκηση	04-07
Χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ για περιόδους πρακτικής άσκησης	08
Εμβέλεια και προσέγγιση της επισκόπησης	09-15
Πρακτική άσκηση στην ΕΕ	16-39
Οι περίοδοι πρακτικής άσκησης έχουν αναδειχθεί σε σημαντικό σημείο εισόδου στην αγορά εργασίας	17-23
Ο ορισμός της πρακτικής άσκησης· διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών	24-27
Η ποιότητα των περιόδων πρακτικής άσκησης: βασικό μέλημα	28-39
Η ποιότητα της πρακτικής άσκησης συνδέεται με θετικά αποτελέσματα όσον αφορά την απασχόληση	28-31
Η σύσταση του Συμβουλίου του 2014 θέτει τις ελάχιστες απαιτήσεις για περιόδους πρακτικής άσκησης καλής ποιότητας, ωστόσο η εφαρμογή τους ποικίλλει μεταξύ των κρατών μελών	32-34
Δεν τυγχάνουν όλοι οι ασκούμενοι ποιοτικής πρακτικής άσκησης	35
Στο 60 % περίπου των προγραμμάτων πρακτικής άσκησης προσφέρεται αποζημίωση και πρόσβαση στην κοινωνική προστασία	36-39
Στήριξη για πρακτική άσκηση με κονδύλια της ΕΕ	40-75
Οι περίοδοι πρακτικής άσκησης που χρηματοδοτούνται μέσω των ΕΚΤ/ΠΑΝ ή του ΕΚΤ+ είναι ως επί το πλείστον μέτρα ΕΠΑΕ για τη στήριξη των εγγυήσεων για τη νεολαία	41-50

Κενά στα δεδομένα για τις περιόδους πρακτικής άσκησης που χρηματοδοτούνται μέσω του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας	51-52
Οι περίοδοι πρακτικής άσκησης που χρηματοδοτούνται από το Erasmus+ είναι ως επί το πλείστον περίοδοι διασυνοριακής πρακτικής άσκησης για φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης	53-58
Το πρόγραμμα της ΕΕ για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία στηρίζει άμεσα και έμμεσα την πρακτική άσκηση	59-61
Πρακτική άσκηση στα θεσμικά όργανα της ΕΕ	62-75
Τελικές παρατηρήσεις: Προκλήσεις και ευκαιρίες	76-84

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι – Συλλογές δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για τους σκοπούς της παρούσας επισκόπησης

Παράρτημα ΙΙ – Προγράμματα πρακτικής άσκησης στα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ

Συνομογραφίες

Γλωσσάριο

Κλιμάκιο του ΕΕΣ

Σύνοψη

I Η πρακτική άσκηση είναι μια σύντομη περίοδος επαγγελματικής άσκησης, η οποία εμπερικλείει μεταξύ άλλων ένα στοιχείο επιμόρφωσης. Μπορεί να βοηθήσει τους νέους στην ομαλότερη μετάβασή τους στον κόσμο της εργασίας, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα να αποκτήσουν πολύτιμη εργασιακή εμπειρία. Τα τελευταία χρόνια, η πρακτική άσκηση έχει αναδειχθεί σε σημαντικό σημείο εισόδου στην αγορά εργασίας για τους νέους. Στην ΕΕ, το ποσοστό των νέων που ολοκληρώνουν πρακτική άσκηση προτού αναλάβουν κάποια κανονική θέση εργασίας αυξήθηκε σημαντικά την τελευταία δεκαετία. Δεν υπάρχουν επίσημα στοιχεία σχετικά με τον συνολικό αριθμό των περιόδων πρακτικής άσκησης που πραγματοποιούνται στην ΕΕ. Με βάση τις κατά προσέγγιση εκτιμήσεις μας, περίπου 3,7 εκατομμύρια νέοι στην ΕΕ μπορεί να πραγματοποιούν κάθε χρόνο πρακτική άσκηση αποκτώντας έτσι την πρώτη τους εργασιακή εμπειρία.

II Το παρόν έγγραφο δεν αποτελεί έκθεση ελέγχου, αλλά επισκόπηση βασισμένη, κατά κύριο λόγο, σε δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες, όπως και σε υλικό που συγκεντρώθηκε ειδικά για τον σκοπό αυτό και προηγούμενες ελεγκτικές εργασίες. Στόχος της επισκόπησης είναι να παράσχει στα ενδιαφερόμενα μέρη και στο ευρύτερο κοινό μια αντικειμενική και χρήσιμη πηγή πληροφοριών ενόψει της εν εξελίξει επικαιροποίησης του πλαισίου πολιτικής της ΕΕ σχετικά με την πρακτική άσκηση. Συγκεκριμένα, προσφέρουμε μια επισκόπηση των δράσεων της ΕΕ για τα προγράμματα πρακτικής άσκησης για νέους και προσδιορίζουμε βασικές ευκαιρίες και προκλήσεις.

III Τα νομοθετικά πλαίσια των κρατών μελών για την πρακτική άσκηση διαφέρουν σημαντικά, καθώς 16 από τα 27 κράτη μέλη δεν διαθέτουν νομικό ορισμό της πρακτικής άσκησης. Ενώ η ΕΕ ασχολείται με τη χάραξη ενός πλαισίου πολιτικής για την πρακτική άσκηση από το 2013, η μη δεσμευτική σύσταση του Συμβουλίου του 2014 σχετικά με ένα ποιοτικό πλαίσιο για τις περιόδους πρακτικής άσκησης δεν διευκρινίζει αν και υπό ποιες προϋποθέσεις οι ασκούμενοι θα μπορούσαν να θεωρηθούν εργαζόμενοι. Μέχρι στιγμής, δεν έχουν ευθυγραμμίσει όλα τα κράτη μέλη τα νομικά τους πλαίσια με τη σύσταση αυτή, παρότι αναγνωρίζεται ευρέως ότι οι υψηλής ποιότητας περίοδοι πρακτικής άσκησης θα μπορούσαν να διευκολύνουν αποτελεσματικά την πρόσβαση των νέων στην απασχόληση.

IV Το ζήτημα της αμοιβής δεν αποτελεί ένα από τα ποιοτικά χαρακτηριστικά που αναφέρονται στη συγκεκριμένη σύσταση του Συμβουλίου, η οποία τελούσε υπό επικαιροποίηση κατά τον χρόνο της δημοσίευσης. Η ανάγκη αποζημίωσης των ασκουμένων είναι το σημείο διαφωνίας όσον αφορά τον προσδιορισμό των βασικών χαρακτηριστικών μιας ποιοτικής πρακτικής άσκησης. Πρόσφατες έρευνες δείχνουν ότι περίπου το ένα τρίτο των ασκουμένων στην αγορά εργασίας δεν λαμβάνουν κάποια αμοιβή. Αυτό θα μπορούσε να έχει αντίκτυπο στην ισότιμη πρόσβαση στην πρακτική άσκηση και, κατά συνέπεια, να εμποδίσει την είσοδο μειονεκτούντων νέων στην αγορά εργασίας.

V Ο προϋπολογισμός της ΕΕ παρέχει χρηματοδοτική στήριξη για πρακτική άσκηση μέσω διαφόρων προγραμμάτων και μέτρων. Ωστόσο, δεν υπάρχουν πληροφορίες σχετικά με τα συγκεκριμένα ποσά που διατίθενται ούτε στοιχεία σχετικά με τον ακριβή αριθμό των ασκουμένων που επωφελούνται από την εν λόγω στήριξη:

- Το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και η Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων στηρίζουν κυρίως μειονεκτούντες νέους στα κράτη μέλη —μέσω πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο ενεργητικών πολιτικών για την αγορά εργασίας. Δεν υπάρχουν ακριβή αριθμητικά στοιχεία σχετικά με το ποσό που πράγματι δαπανάται για προγράμματα πρακτικής άσκησης από τα συνολικά 1,53 δισεκατομμύρια ευρώ που διατίθενται ετησίως για την ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας. Εκτιμούμε ότι τουλάχιστον 270 000 νέοι συμμετείχαν κάθε χρόνο σε τέτοιες περιόδους πρακτικής άσκησης χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ·
- Κονδύλια υπό την άμεση διαχείριση της Επιτροπής, όπως το Erasmus+ και το ευρωπαϊκό πρόγραμμα για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία, παρέχουν χρηματοδότηση κυρίως για διασυννοριακές περιόδους πρακτικής άσκησης. Κατά μέσο όρο, την περίοδο 2014-2020, η ετήσια χρηματοδότηση των εν λόγω μέτρων από την ΕΕ ανήλθε σε περίπου 146 εκατομμύρια ευρώ. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις μας, περίπου 90 000 νέοι συμμετείχαν κάθε χρόνο σε τέτοιου είδους περιόδους πρακτικής άσκησης χρηματοδοτούμενες από την ΕΕ·
- Τα θεσμικά όργανα και οι οργανισμοί της ΕΕ που καλύπτονται από την παρούσα επισκόπηση υποδέχονται περίπου 4 700 αμειβόμενους ασκούμενους και ασκούμενες ετησίως, με χρηματοδότηση από τους διοικητικούς προϋπολογισμούς τους και κόστος περίπου 30 εκατομμυρίων ευρώ. Αυτές οι περίοδοι πρακτικής άσκησης παρέχουν στους νέους την ευκαιρία να εξοικειωθούν με τους στόχους και τους σκοπούς των διαδικασιών και των πολιτικών ένταξης της ΕΕ.

VI Είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι οι περίοδοι πρακτικής άσκησης είναι πρόσφορες για τους νέους, ως μέσο που τους βοηθά να ενταχθούν στην αγορά εργασίας και να επωφεληθούν πλήρως από την πραγματοποίηση ποιοτικής πρακτικής άσκησης, χωρίς να αφήνεται παράλληλα ανοικτό τυχόν ενδεχόμενο αντικατάστασης των κανονικών εργαζομένων. Εντοπίσαμε τις ακόλουθες προκλήσεις και ευκαιρίες σχετικά με την πρακτική άσκηση, οι οποίες θα μπορούσαν να εξεταστούν υπό το πρίσμα της επικείμενης αναθεώρησης της σύστασης του Συμβουλίου του 2014:

- ο πολλοί και διάφοροι ορισμοί της πρακτικής άσκησης, με έλλειψη σαφήνειας όσον αφορά το περιεχόμενο της έννοιας
- τα περιορισμένα αξιόπιστα δεδομένα σχετικά με τις περιόδους πρακτικής άσκησης εμποδίζουν την τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής
- η ασυνεπής εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου του 2014 σχετικά με την ποιοτική πρακτική άσκηση στα κράτη μέλη και
- πιθανές διαφοροποιήσεις όσον αφορά τις ευκαιρίες και την προσβασιμότητα στην πρακτική άσκηση για νέους με διαφορετικό κοινωνικό υπόβαθρο.

Εισαγωγή

Η πρακτική άσκηση αποτελεί μια μορφή μάθησης βασισμένης στην εργασία

01 Δεν υπάρχει ένας μοναδικός ορισμός της πρακτικής άσκησης. Στο [πλαίσιο 1](#) παρουσιάζονται οι ορισμοί που χρησιμοποιούνται από τη Διεθνή Οργάνωση Εργασίας (ΔΟΕ) και την ΕΕ.

Πλαίσιο 1

Ορισμός της πρακτικής άσκησης

- Σύμφωνα με τη ΔΟΕ, οι περίοδοι πρακτικής άσκησης είναι *σύντομες περίοδοι επαγγελματικής άσκησης σε εταιρεία, δημόσιο φορέα ή μη κερδοσκοπική οργάνωση, κατά τη διάρκεια των οποίων ένα άτομο λαμβάνει επιμόρφωση και αποκτά εμπειρία σε συγκεκριμένο πεδίο ή τομέα σταδιοδρομίας, πριν από την ανάληψη κανονικής απασχόλησης¹.*
- Στη σύσταση του Συμβουλίου του 2014 σχετικά με ένα ποιοτικό πλαίσιο για τις περιόδους πρακτικής άσκησης, ως πρακτική άσκηση νοείται η *επαγγελματική άσκηση για περιορισμένο χρονικό διάστημα, έμμισθη ή άμισθη, η οποία περιλαμβάνει μια μαθησιακή και μια επιμορφωτική συνιστώσα για την απόκτηση πρακτικής και επαγγελματικής πείρας με στόχο τη βελτίωση της απασχολησιμότητας και τη διευκόλυνση της μετάβασης σε κανονική απασχόληση².*

02 Οι ως άνω ορισμοί έχουν τέσσερα κοινά στοιχεία. Η πρακτική άσκηση:

- καλύπτει σύντομο χρονικό διάστημα·
- είναι μια μορφή επαγγελματικής άσκησης·
- παρέχει επιμόρφωση και εργασιακή εμπειρία· και
- πρέπει να διευκολύνει την εύρεση κανονικής απασχόλησης.

¹ Developing quality traineeships for young people, ILO 2017, σ. 9.

² Σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με ένα ποιοτικό πλαίσιο για τις περιόδους πρακτικής άσκησης 2014/C 88/01, αιτιολογική σκέψη 27.

03 Υπάρχουν δύο κύριες **κατηγορίες** πρακτικής άσκησης: η εκπαιδευτική πρακτική άσκηση και η πρακτική άσκηση στην αγορά εργασίας. Στη δεύτερη κατηγορία, πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ της πρακτικής άσκησης που συνδέεται με ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας (ΕΠΑΕ) και της πρακτικής άσκησης στην ελεύθερη αγορά (βλέπε [γράφημα 1](#)). Οι περίοδοι εκπαιδευτικής πρακτικής άσκησης αντιπροσωπεύουν το 71 % του συνολικού αριθμού των περιόδων πρακτικής άσκησης. Παρόμοια αναλογία καταγράφηκε το 2013.

Γράφημα 1 – Είδη πρακτικής άσκησης και συχνότητα πραγματοποίησής τους στην ΕΕ

Σημ.: Το 2 % των ερωτηθέντων δεν γνώριζαν τι είδους πρακτική άσκηση είχαν ολοκληρώσει.

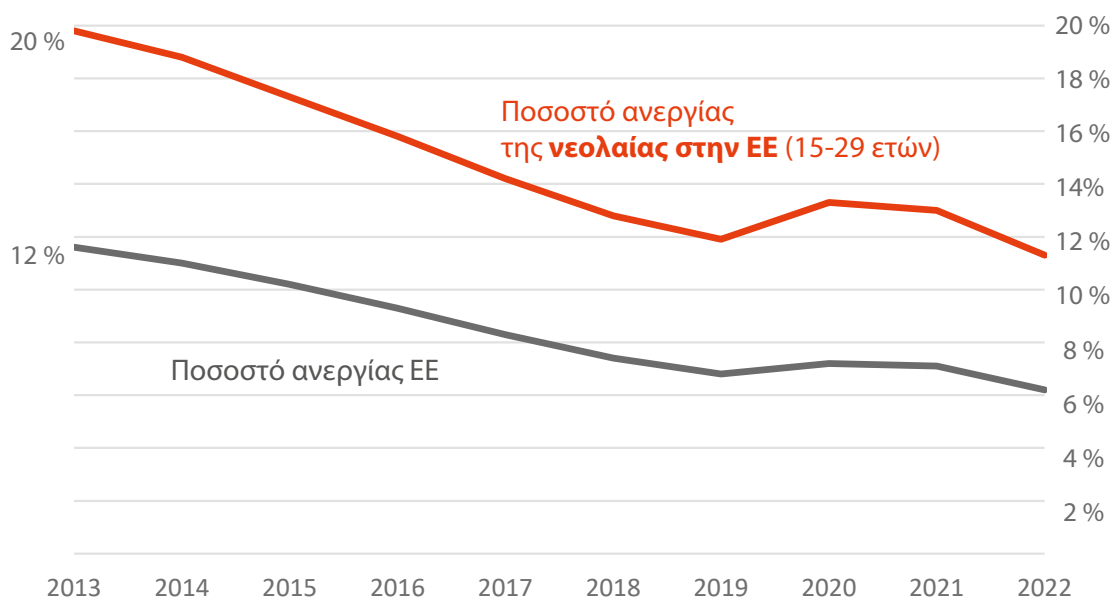
Πηγή: ΕΕΣ, βάσει της μελέτης της Επιτροπής «Study on comprehensive overview of traineeship arrangements in Member States» του 2012, και του Ευρωβαρόμετρου 2023.

Το ενωσιακό πλαίσιο πολιτικής όσον αφορά την πρακτική άσκηση

04 Σύμφωνα με τη [Συνθήκη](#)³, την ευθύνη και τις αρμοδιότητες για την κοινωνική πολιτική, την απασχόληση και την εκπαίδευση στην ΕΕ φέρουν τα κράτη μέλη. Ρόλος της ΕΕ είναι να υποστηρίζει, να συντονίζει και να συμπληρώνει τις ενέργειες των κρατών μελών. Όσον αφορά την κοινωνική πολιτική, η ΕΕ μπορεί να εκπληρώσει τον ρόλο της με την έκδοση οδηγιών⁴.

05 Σε περιόδους κρίσης, οι νέοι είναι συχνά αυτοί που πλήττονται περισσότερο από την ανεργία. Όπως φαίνεται στο [γράφημα 2](#), από το 2013, το ποσοστό ανεργίας των νέων στην ΕΕ των 27 είναι κατά 5,1 έως 8,2 εκατοστιαίες μονάδες υψηλότερο από το συνολικό ποσοστό ανεργίας, φθάνοντας το 11,3 % το 2022 έναντι 6,2 % για το σύνολο του πληθυσμού.

Γράφημα 2 – Ποσοστό ανεργίας των νέων έναντι του συνολικού ποσοστού ανεργίας, 2013-2022

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει δεδομένων της Eurostat, [YTH_EMPL_110] και [UNE_RT_A], που αντλήθηκαν στις 8 Ιουνίου 2023.

³ Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρα 145-165.

⁴ Άρθρο 153, παράγραφος 2, στοιχείο β), της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

06 Στη σύσταση του Συμβουλίου του 2013 προτεινόταν στην Επιτροπή και στα κράτη μέλη να καθιερώσουν τις **εγγυήσεις για τη νεολαία** της ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, τα κράτη μέλη δεσμεύονταν να εξασφαλίσουν ότι όλοι οι νέοι ηλικίας κάτω των 25 ετών δέχονται προσφορά καλής ποιότητας εργασίας, συνεχούς εκπαίδευσης, μαθητείας ή άσκησης, εντός τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που καθίστανται άνεργοι ή εξέρχονται από την επίσημη εκπαίδευση. Για να μετριαστεί η αύξηση του ποσοστού ανεργίας των νέων που προκλήθηκε από την πανδημία COVID-19, τον Οκτώβριο του 2020 το Συμβούλιο ενέκρινε **ενισχυμένες εγγυήσεις για τη νεολαία**, με τις οποίες διευρύνθηκε η ομάδα-στόχος ώστε να καλύπτει όλα τα άτομα ηλικίας κάτω των 30 ετών.

07 Τα τελευταία χρόνια, η ΕΕ έχει λάβει σειρά πρωτοβουλιών πολιτικής και νομοθετικών μέτρων σχετικά με την πρακτική άσκηση (βλέπε χρονογραμμή στον **πίνακα 1**). Η σύσταση του Συμβουλίου του 2014 σχετικά με ένα ποιοτικό πλαίσιο για τις περιόδους πρακτικής άσκησης αφορούσε ειδικά την πρακτική άσκηση και τελούσε υπό επικαιροποίηση κατά τον χρόνο της δημοσίευσης.

Πίνακα 1 – Πρωτοβουλίες πολιτικής της ΕΕ και νομοθεσία σχετικά με την πρακτική άσκηση

2023	<ul style="list-style-type: none"> → Αξιολόγηση του πλαισίου ποιότητας για τις περιόδους πρακτικής άσκησης → Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2023, που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή για ποιοτικές θέσεις πρακτικής άσκησης στην Ένωση → Απάντηση της Επιτροπής στο ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και διαβουλεύσεις με τους κοινωνικούς εταίρους (άρθρο 154 ΣΛΕΕ)
2022	<ul style="list-style-type: none"> → Οδηγία (ΕΕ) 2022/2041 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Οκτωβρίου 2022, για επαρκείς κατώτατους μισθούς στην Ευρωπαϊκή Ένωση
2021	<ul style="list-style-type: none"> → Σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, στο οποίο ανακοινώνεται η επανεξέταση της σύστασης του Συμβουλίου του 2014
2020	<ul style="list-style-type: none"> → Η Επιτροπή εγκρίνει δέσμη μέτρων για τη στήριξη της απασχόλησης των νέων: Γέφυρα προς την απασχόληση για την επόμενη γενιά → Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 8ης Οκτωβρίου 2020, σχετικά με τις Εγγυήσεις για τη Νεολαία, με το οποίο καλεί την Επιτροπή να επανεξετάσει τη σύσταση του Συμβουλίου του 2014 → Σύσταση του Συμβουλίου, της 30ής Οκτωβρίου 2020, για «μια γέφυρα προς την απασχόληση – ενίσχυση των εγγυήσεων για τη νεολαία»

- 2019** → Οδηγία (ΕΕ) 2019/1152 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Ιουνίου 2019, για **διαφανείς και προβλέψιμους όρους εργασίας** στην Ευρωπαϊκή Ένωση
- Σύσταση του Συμβουλίου, της 8ης Νοεμβρίου 2019, σχετικά με την πρόσβαση στην κοινωνική προστασία για τους εργαζομένους και τους αυτοαπασχολούμενους (2019/C 387/01)
- 2018** → Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 18ης Ιανουαρίου 2018, σχετικά με την **υλοποίηση της πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων στα κράτη μέλη**
- 2017** → Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 19ης Ιανουαρίου 2017, σχετικά με έναν **ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων**
- 2014** → Σύσταση του Συμβουλίου, της 10ης Μαρτίου 2014, σχετικά με ένα **ποιοτικό πλαίσιο για τις περιόδους πρακτικής άσκησης**
- 2013** → Σύσταση του Συμβουλίου, της 22ας Απριλίου 2013, για τη θέσπιση **εγγυήσεων για τη νεολαία**

Πηγή: ΕΕΣ.

Χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ για περιόδους πρακτικής άσκησης

08 Υπάρχουν πέντε δυνητικές πηγές χρηματοδοτικής στήριξης της ΕΕ για περιόδους πρακτικής άσκησης:

- ο ταμεία της πολιτικής συνοχής προβλέπουν χρηματοδότηση για την ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας, ιδίως μέσω της **πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων (ΠΑΝ)** [ειδικά για τους νέους που βρίσκονται εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΑΕΚ)], και του **Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ)** κατά την περίοδο 2014-2020. Για την περίοδο 2021-2027, το **ΕΚΤ+**, συμπεριλαμβανομένης της ΠΑΝ, συνεχίζει να παρέχει χρηματοδότηση·
- ο **μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΜΑΑ)** παρέχει πρόσθετα κονδύλια για την αντιμετώπιση της ανεργίας των νέων·
- το **Erasmus+** είναι το πρόγραμμα της ΕΕ που στηρίζει την εκπαίδευση, την κατάρτιση, τη νεολαία και τον αθλητισμό στην Ευρώπη, παρέχοντας ευκαιρίες για σπουδές, κατάρτιση, απόκτηση εμπειρίας και εθελοντισμό στο εξωτερικό·

- το **πρόγραμμα της ΕΕ για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία (Employment and Social Innovation, EaSI)** έχει παράσχει χρηματοδότηση για το ευρωπαϊκό δίκτυο συνεργασίας των υπηρεσιών απασχόλησης (EURES) και για τη στήριξη προγραμμάτων κινητικότητας που προωθούν την αμειβόμενη διασυνοριακή πρακτική άσκηση·
- κάθε **θεσμικό όργανο** και οργανισμός **της ΕΕ** προσφέρει τα δικά του **προγράμματα πρακτικής άσκησης**, τα οποία χρηματοδοτούνται από τις **διοικητικές δαπάνες** του προϋπολογισμού της ΕΕ.

Εμβέλεια και προσέγγιση της επισκόπησης

09 Στο πλαίσιο της παρούσας επισκόπησης εξετάζεται ο τρόπος με τον οποίο η ΕΕ στηρίζει την πρακτική άσκηση ως μέσο που βοηθά τους νέους να ενταχθούν στην αγορά εργασίας. Το παρόν έγγραφο δεν αποτελεί έκθεση ελέγχου, αλλά επισκόπηση βασισμένη, κατά κύριο λόγο, σε δημόσια διαθέσιμες πληροφορίες, όπως και σε υλικό που συγκεντρώθηκε ειδικά για τον σκοπό αυτό και προηγούμενες ελεγκτικές εργασίες. Στόχος της επισκόπησης είναι να παράσχει στα ενδιαφερόμενα μέρη και στο ευρύτερο κοινό μια αντικειμενική και χρήσιμη πηγή πληροφοριών στο πλαίσιο της εν εξελίξει επικαιροποίησης (βλέπε σημείο **07** και **πίνακα 1**) της σύστασης του Συμβουλίου του 2014. Συγκεκριμένα, προβαίνουμε σε επισκόπηση των δράσεων της ΕΕ, μεταξύ των οποίων η παροχή ενωσιακής χρηματοδότησης, η ρύθμιση του ζητήματος της πρακτικής άσκησης για νέους και ο εντοπισμός βασικών ευκαιριών και προκλήσεων.

10 Η επισκόπησης μας καλύπτει την περίοδο από το 2013, έτος έναρξης των εγγυήσεων για τη νεολαία, έως τα μέσα του 2023. Ειδικότερα, εξετάσαμε:

- ο τις τάσεις όσον αφορά το πλήθος των περιόδων πρακτικής άσκησης·
- ο τον ορισμό της πρακτικής άσκησης·
- ο την ποιότητα της πρακτικής άσκησης και τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζεται η έννοια αυτή στα κράτη μέλη·
- ο την κατανομή και τη χρησιμοποίηση των κονδυλίων της ΕΕ για πρακτική άσκηση.

11 Στην επισκόπησης μας, αναφερόμαστε κυρίως στα είδη της πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο ΕΠΑΕ και στην ελεύθερη αγορά, καθώς οι εν λόγω περίοδοι πρακτικής άσκησης καλύπτονταν από τη σύσταση του Συμβουλίου του 2014, η οποία τελούσε υπό επικαιροποίηση κατά τον χρόνο της δημοσίευσης. Σε περίπτωση που οι πληροφορίες που παραθέτουμε στο παρόν έγγραφο καλύπτουν κάποιο άλλο είδος πρακτικής άσκησης, αυτό θα διευκρινίζεται.

12 Αξιοποιήσαμε ευρύ φάσμα πηγών πληροφοριών, συμπεριλαμβανομένων εγγράφων που έχουν εκδοθεί από την Επιτροπή⁵, το Eurofound (το Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας), το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, συμπεριλαμβανομένης της Υπηρεσίας Έρευνας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου· πηγές από το Συμβούλιο, διεθνείς οργανισμούς (π.χ. Διεθνής Οργάνωση Εργασίας), οργανώσεις που εκπροσωπούν εργοδότες, συνδικαλιστικές οργανώσεις και νέους, και ακαδημαϊκές δημοσιεύσεις. Επιπλέον, λάβαμε υπόψη τις σχετικές ειδικές εκθέσεις μας: μία σχετικά με τις εγγυήσεις για τη νεολαία και μία δεύτερη σχετικά με την πρωτοβουλία για την απασχόληση των νέων⁶. Πραγματοποιήσαμε επίσης διαβουλεύσεις με εμπειρογνώμονες του τομέα στο πλαίσιο συνάντησης με σχετικό πάνελ. Πραγματοποιήσαμε συνεντεύξεις με εκπροσώπους διαφόρων οργανισμών σε επίπεδο ΕΕ και εξετάσαμε συγκεκριμένα δύο κράτη μέλη (Γαλλία και Ιρλανδία) για να κατανοήσουμε καλύτερα τις πρακτικές που εφαρμόζουν όσον αφορά την πρακτική άσκηση.

13 Τα δεδομένα σχετικά με την πρακτική άσκηση δεν αντικατοπτρίζονται ικανοποιητικά στις επίσημες στατιστικές. Ειδικότερα, η Eurostat, η στατιστική υπηρεσία της ΕΕ, δεν συλλέγει συνολικά δεδομένα από τα κράτη μέλη σχετικά με την πρακτική άσκηση. Ως εκ τούτου, σχεδόν όλα τα διαθέσιμα δεδομένα σχετικά με την πρακτική άσκηση βασίζονται σε μη αντιπροσωπευτικές έρευνες και υπεύθυνες δηλώσεις. Επιπλέον, οι έρευνες αυτές δεν κάνουν διάκριση μεταξύ των διαφόρων ειδών πρακτικής άσκησης. Επίσης, η ηλικιακή ομάδα που καλύπτεται δεν είναι πλήρως ευθυγραμμισμένη μεταξύ των διαφόρων πηγών δεδομένων. Τα δεδομένα που χρησιμοποιήθηκαν στην παρούσα επισκόπηση προέρχονται από:

- δύο έρευνες για την πρακτική άσκηση: το [Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 2013](#) και το [Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 2023](#) (βλέπε [παράρτημα I](#)), που καλύπτουν τις ηλικίες 18-35 ετών.
- την έρευνα του 2023 [«Living and Working in the EU and Neighbouring Countries»](#) που εκπόνησε το Eurofound. Η συγκεκριμένη έκδοση της έρευνας περιλάμβανε ειδικές ερωτήσεις σχετικά με την πρακτική άσκηση, οι οποίες καλύπτουν τις ηλικίες 16-35 ετών, σε συνέχεια σχετικού αιτήματός μας για τους σκοπούς της παρούσας επισκόπησης (βλέπε [παράρτημα I](#)).

⁵ Γενική Διεύθυνση (ΓΔ) Απασχόλησης, Κοινωνικών Υποθέσεων και Ένταξης, Γενική Διεύθυνση Εκπαίδευσης, Νεολαίας, Αθλητισμού και Πολιτισμού, και Eurostat.

⁶ Ειδική έκθεση 03/2015 και ειδική έκθεση 05/2017.

14 Επιπλέον, διενεργήσαμε χωριστή έρευνα απευθυνόμενη στις διαχειριστικές αρχές των ΕΚΤ/ΠΑΝ στα κράτη μέλη, προκειμένου να συγκεντρώσουμε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το αν και με ποιον τρόπο τα κονδύλια αυτά στήριξαν στην πράξη έργα με αντικείμενο την πρακτική άσκηση (βλέπε [παράρτημα Ι](#)).

15 Τέλος, ζητήσαμε πληροφορίες σχετικά με την πρακτική άσκηση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την Επιτροπή, το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο, καθώς και από δύο συμβουλευτικά όργανα: την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών.

Πρακτική άσκηση στην ΕΕ

16 Στην ΕΕ, πολλοί νέοι πραγματοποιούν πρακτική άσκηση προτού αναλάβουν την πρώτη τους εργασία. Εξετάσαμε την πρακτική της χρήσης των περιόδων πρακτικής άσκησης ως σημείου εισόδου στην αγορά εργασίας, καθώς και τον τρόπο με τον οποίο οι περίοδοι πρακτικής άσκησης ρυθμίζονται στα 27 κράτη μέλη. Εξετάσαμε επίσης τα συστατικά στοιχεία μιας υψηλής ποιότητας πρακτική άσκησης.

Οι περίοδοι πρακτικής άσκησης έχουν αναδειχθεί σε σημαντικό σημείο εισόδου στην αγορά εργασίας

17 Οι περίοδοι πρακτικής άσκησης μπορούν να συμβάλουν στην ομαλότερη μετάβαση στον κόσμο της εργασίας, παρέχοντας στους ασκούμενους τη δυνατότητα να αποκτήσουν πολύτιμη εργασιακή εμπειρία⁷. Κατά την πλήρωση θέσεων εισαγωγικού επιπέδου, οι εργοδότες συχνά αναζητούν νέους που έχουν ολοκληρώσει μία ή περισσότερες περιόδους πρακτικής άσκησης⁸. Ταυτόχρονα, η πρακτική άσκηση μπορεί να χρησιμεύσει ως ένας τρόπος για τους εργοδότες να ενισχύσουν τη θετική εικόνα του εταιρικού τους σήματος, σε μια αγορά εργασίας που επικεντρώνεται όλο και περισσότερο στην πρόσληψη ειδικευμένων εργαζομένων. Το 2013, το 72 % των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων δήλωσαν ότι η ευκαιρία να έρθουν σε επαφή με δυνητικούς μελλοντικούς εργαζομένους είναι ο βασικός λόγος για τον οποίο προσφέρουν περιόδους πρακτικής άσκησης⁹.

18 Στα σημεία που ακολουθούν παρουσιάζεται μια συνολική εικόνα της πρακτικής άσκησης στην ΕΕ. Τα δεδομένα βασίζονται στις έρευνες του Ευρωβαρόμετρου του 2013 και του 2023 και στην έρευνα του Eurofound του 2023 σχετικά με τη διαβίωση και την εργασία στην ΕΕ. Οι έρευνες αυτές δεν είναι αντιπροσωπευτικές, βασίζονται σε υπεύθυνες δηλώσεις και, ως εκ τούτου, θα πρέπει να ερμηνεύονται με προσοχή (για περισσότερες λεπτομέρειες, βλέπε [παράρτημα Ι](#)).

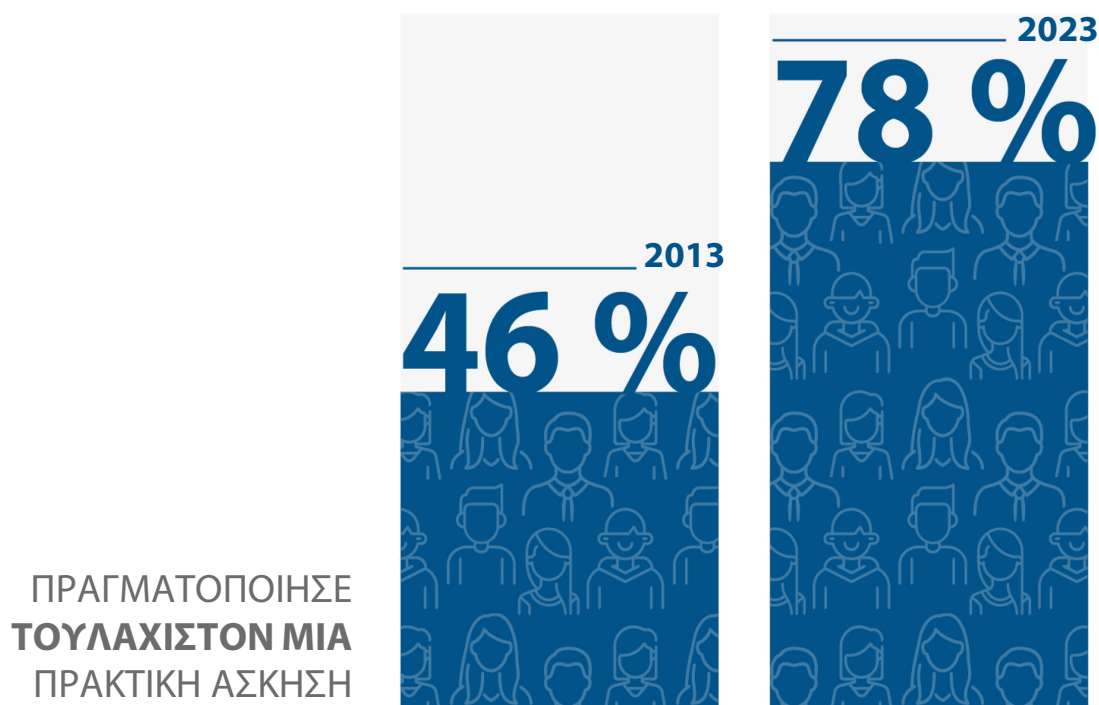
⁷ Απόσπασμα από: [Traineeships under the Youth Guarantee: Experience from the ground](#), Ευρωπαϊκή Επιτροπή, 2018.

⁸ Ευρωπαϊκό Φόρουμ Νεολαίας, [Position Paper «European Youth Forum’s demands of the review of the Quality Framework on Traineeships»](#), 31 Μαΐου 2022, σ. 2· N. O’Higgins – L. Pinedo Caro: [What makes for a «good» internship?](#), δημοσιεύθηκε στο [Internships, Employability and the Search for decent work experience](#), ΔΟΕ, 2021, πίνακας 3.1.

⁹ COM(2013) 857 final, σ. 4.

19 Οι απαντήσεις του Ευρωβαρόμετρου δείχνουν ότι το ποσοστό των νέων που συμμετείχαν σε οποιοδήποτε είδος πρακτικής άσκησης στην ΕΕ αυξήθηκε σημαντικά την τελευταία δεκαετία: το 2023 τέσσερις στους πέντε νέους (78 %) που συμμετείχαν στην έρευνα πραγματοποίησαν τουλάχιστον μία πρακτική άσκηση οποιουδήποτε είδους. Συγκριτικά, το 2013 το ποσοστό αυτό ήταν 46 % (βλέπε [γράφημα 3](#)). Από τους νέους που συμμετείχαν στην έρευνα, το 19 % δήλωσε ότι η πρακτική άσκηση ήταν η πρώτη τους εργασιακή εμπειρία.

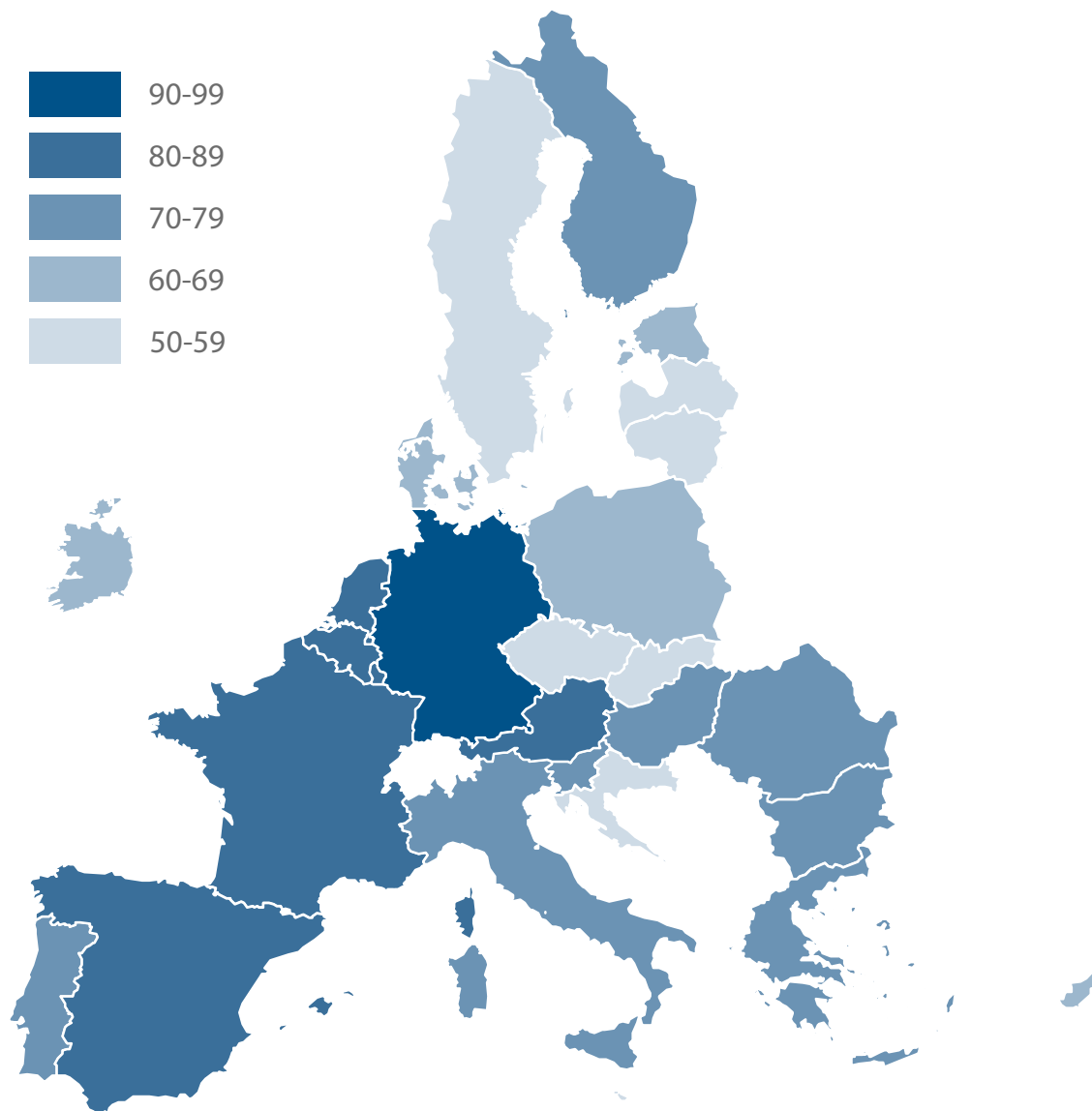
Γράφημα 3 – Ποσοστό ερωτηθέντων (ηλικίας 18-35 ετών) το 2013 και το 2023 που πραγματοποίησαν τουλάχιστον μία πρακτική άσκηση, ανεξαρτήτως είδους

Πηγή: Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 378/2013 και Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 523/2023.

20 Το ποσοστό όσων απάντησαν στο Ευρωβαρόμετρο του 2023 που είχαν ολοκληρώσει τουλάχιστον μία πρακτική άσκηση, ανεξαρτήτως είδους (ή διάρκειας), διέφερε μεταξύ των κρατών μελών: κυμάνθηκε από 53 % στη Σουηδία και 54 % στην Τσεχία και τη Μάλτα έως 86 % στις Κάτω Χώρες, 87 % στη Γαλλία και 90 % στη Γερμανία (βλέπε [γράφημα 4](#)).

Γράφημα 4 – Ποσοστό ερωτηθέντων (ηλικίας 18-35 ετών) που ολοκλήρωσαν τουλάχιστον μία πρακτική άσκηση, ανεξαρτήτως είδους, ανά κράτος μέλος, 2023

Πηγή: Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 523/2023.

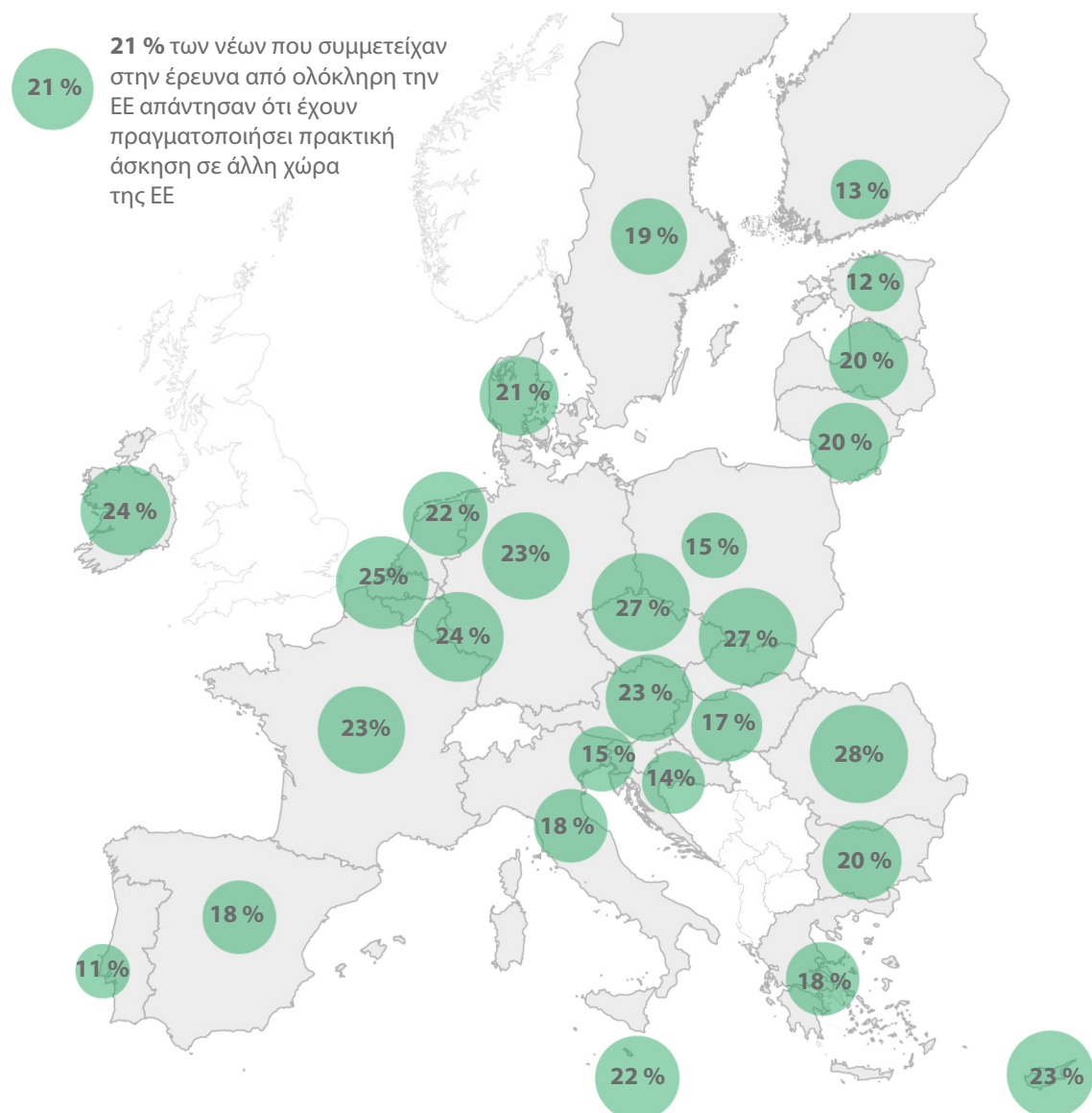
21 Περισσότεροι από τους μισούς ερωτηθέντες (52 %) δήλωσαν ότι είχαν ολοκληρώσει περισσότερες από μία περιόδους πρακτικής άσκησης: το 29 % είχε ολοκληρώσει δύο περιόδους πρακτικής άσκησης και το 23 % είχε πραγματοποιήσει τρεις ή περισσότερες. Γενικά, αυτό που προκύπτει από το Ευρωβαρόμετρο του 2023, αν συγκριθεί με τα δεδομένα του αντίστοιχου του 2013, είναι ότι οι περίοδοι πρακτικής άσκησης, ανεξαρτήτως είδους, απαντούν ολοένα συχνότερα.

22 Δεν υπάρχουν επίσημες στατιστικές σχετικά με τον συνολικό αριθμό των περιόδων πρακτικής άσκησης που πραγματοποιούνται στην ΕΕ. Κατά την περίοδο μεταξύ Ιουλίου 2022 και Ιουνίου 2023, 19,6 εκατομμύρια νέοι (ηλικίας 18-35 ετών) άρχισαν να εργάζονται στην τρέχουσα θέση απασχόλησής τους τους τελευταίους τρεις μήνες στην ΕΕ των 27¹⁰. Με βάση τα [δεδομένα της έρευνας](#), εκτιμούμε ότι περίπου 3,7 εκατομμύρια νέοι μπορεί να πραγματοποιούν κάθε χρόνο πρακτική άσκηση, αποκτώντας έτσι μια πρώτη γεύση από τον κόσμο της εργασίας (βλέπε [παράρτημα I](#) για τον υπολογισμό).

23 Η σύσταση του Συμβουλίου του 2014 ενθάρρυνε τη διασυνοριακή πρακτική άσκηση. Σύμφωνα με πρόσφατα δεδομένα, η σημασία της διασυνοριακής πρακτικής άσκησης έχει αυξηθεί τα τελευταία χρόνια. Σύμφωνα με το Ευρωβαρόμετρο του 2013, από το σύνολο των ερωτηθέντων που είχαν πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση, ένα ποσοστό 9 % είχαν πραγματοποιήσει μία ή περισσότερες περιόδους πρακτικής άσκησης, ανεξαρτήτως είδους, στο εξωτερικό. Συγκριτικά, στο Ευρωβαρόμετρο του 2023, το 21 % όσων απάντησαν είχαν πραγματοποιήσει τουλάχιστον μία από τις περιόδους πρακτικής άσκησης σε άλλο κράτος μέλος (βλέπε [γράφημα 5](#)).

¹⁰ Eurostat: Δεδομένα έρευνας εργατικού δυναμικού της ΕΕ (*ad hoc* εξαγωγή από τα μικροδεδομένα).

Γράφημα 5 – Ποσοστό ερωτηθέντων στο Ευρωβαρόμετρο του 2023 επί του συνόλου αυτών που είχαν πραγματοποιήσει πρακτική άσκηση που δήλωσαν ότι έχουν πραγματοποιήσει διασυνοριακές περιόδους πρακτικής άσκησης οποιουδήποτε είδους

Πηγή: Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 523/2023.

Ο ορισμός της πρακτικής άσκησης·διαφέρει μεταξύ των κρατών μελών

24 Σε περισσότερα από τα μισά κράτη μέλη της ΕΕ¹¹ (16 από τα 27), δεν υπάρχει κάποιος νομικός ή συμβατικός ορισμός του σε τι συνίσταται η πρακτική άσκηση. Οι ορισμοί διαφέρουν από χώρα σε χώρα. Ο ορισμός που χρησιμοποιείται στη σύσταση του Συμβουλίου του 2014 είναι γενικός. Συγκεκριμένα, ενώ αναφέρεται σε περιορισμένη περίοδο πρακτικής εργασίας, δεν διευκρινίζει, εφόσον πρόκειται για σύσταση, αν και υπό ποιες προϋποθέσεις οι ασκούμενοι θα μπορούσαν ή όχι να θεωρηθούν εργαζόμενοι. Πρόκειται για μια πτυχή με σημαντικές προεκτάσεις, δεδομένου ότι η αρμοδιότητα της ΕΕ σε θέματα κοινωνικής πολιτικής περιορίζεται στις συνθήκες εργασίας των **εργαζομένων**. Εάν οι ασκούμενοι θεωρούνται εργαζόμενοι, προστατεύονται από τη **νομοθεσία της ΕΕ για τα δικαιώματα των εργαζομένων**.

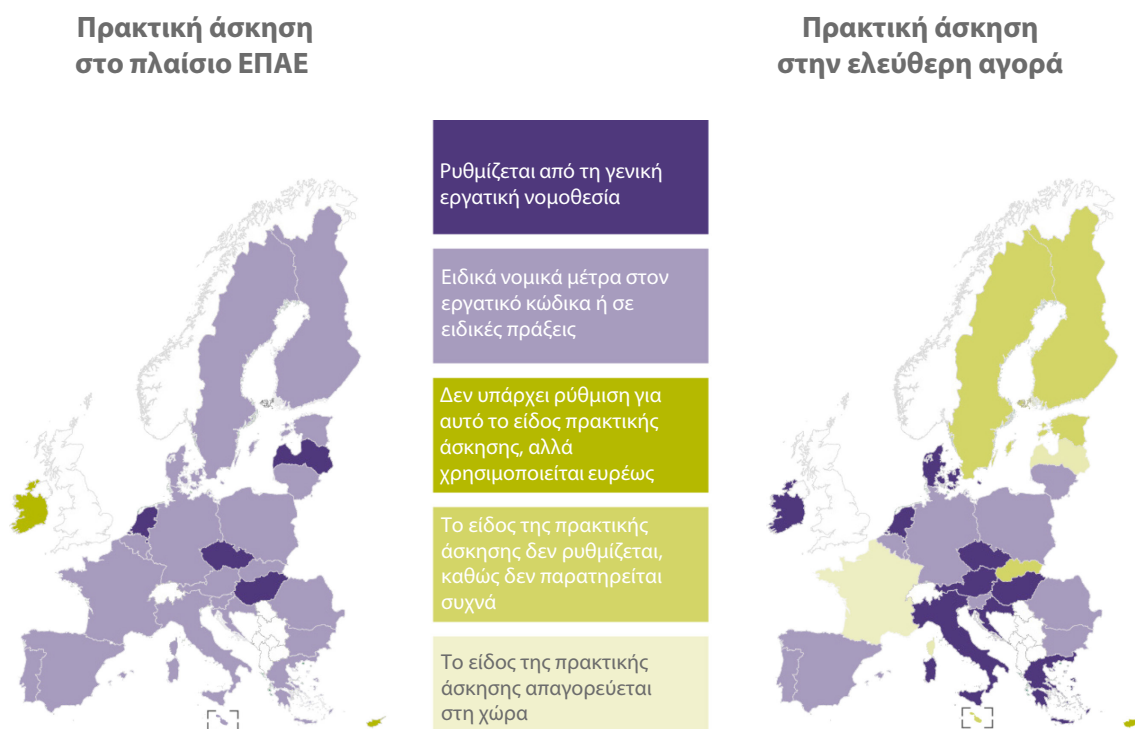
25 Ο ορισμός των εργαζομένων έχει αποσαφηνιστεί με διάφορες αποφάσεις¹² του Δικαστηρίου της ΕΕ, το οποίο αναφέρει ότι ένα πρόσωπο μπορεί να θεωρηθεί εργαζόμενος εάν ασκεί ουσιαστική και πραγματική δραστηριότητα, παρέχοντας τις υπηρεσίες του υπό την επίβλεψη τρίτου, και έναντι αμοιβής.

26 Σύμφωνα με τις πηγές που εξετάστηκαν, οι περίοδοι πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο ΕΠΑΕ ρυθμίζονται περισσότερο σε σύγκριση με την πρακτική άσκηση στην ελεύθερη αγορά (βλέπε **γράφημα 6**). Εν τω μεταξύ, η πρακτική άσκηση στην ελεύθερη αγορά απαγορεύεται ρητά βάσει του εθνικού δικαίου στη Γαλλία και τη Λετονία.

¹¹ SPRINT: Standardize best PRactices about INTernships – Erasmus project 2017-1-FR01-KA203-037293 – [General report](#).

¹² Π.χ. υποθέσεις C 66/85, Lawrie-Blum, C-3/90, Bernini, C-109/04, Kranemann, C-229/14, Balkaya.

Γράφημα 6 – Ρυθμιστικές προσεγγίσεις της πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο ΕΠΑΕ και στην ελεύθερη αγορά στα κράτη μέλη, 2022

Πηγή: Αξιολόγηση της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με ένα ποιοτικό πλαίσιο για τις περιόδους πρακτικής άσκησης, πίνακας 3, Μελέτη προς υποστήριξη της αξιολόγησης του πλαισίου ποιότητας για τις περιόδους πρακτικής άσκησης, πίνακας 7, Youthwiki, SPRINT: Standardize best PRactices about INTernships – Erasmus+ project 2017-1-FR01-KA203-037293 – [General report](#).

27 Η συλλογή δεδομένων σε συνεπή και συγκρίσιμη βάση είναι δύσκολη χωρίς την ύπαρξη ενός συγκεκριμένου ορισμού ή τουλάχιστον μιας κοινής αντίληψης της έννοιας της πρακτικής άσκησης. Η χάραξη πολιτικής δεν βασίζεται στη συστηματική συλλογή δεδομένων αλλά σε έρευνες και εκτιμήσεις, οι οποίες δεν παρέχουν κατ' ανάγκη μια εύλογη και πιστή εικόνα της κατάστασης των ασκουμένων, ακριβώς επειδή δεν έχουν αντιπροσωπευτικό χαρακτήρα. Ένα συγκρίσιμο νομικό πλαίσιο μεταξύ των κρατών μελών θα είχε επίσης θετικό αντίκτυπο στη διασυνοριακή πρακτική άσκηση.

Η ποιότητα των περιόδων πρακτικής άσκησης: βασικό μέλημα

Η ποιότητα της πρακτικής άσκησης συνδέεται με θετικά αποτελέσματα όσον αφορά την απασχόληση

28 Περίπου τα δύο τρίτα (64,3 %) των ερωτηθέντων στο Ευρωβαρόμετρο του 2023, οι οποίοι δήλωσαν ότι πραγματοποίησαν πρακτική άσκηση στην ελεύθερη αγορά ή στο πλαίσιο ΕΠΑΕ, συμφώνησαν ότι η τελευταία πρακτική τους άσκηση ήταν ή θα μπορούσε να είναι χρήσιμη για να βρουν κανονική θέση εργασίας (24,9 % «συμφωνούν απόλυτα» και 39,4 % «τείνουν να συμφωνούν»).

29 Ομοίως, όταν ερωτήθηκαν σχετικά με την κατάσταση της απασχόλησής τους έξι μήνες μετά την πρακτική άσκηση, και πάλι έξι στους δέκα ερωτηθέντες (61 %) απάντησαν ότι είχαν κανονική απασχόληση. Ειδικότερα, το 28,7 % δήλωσε ότι βρήκαν κανονική θέση εργασίας μετά την τελευταία πρακτική άσκηση που ολοκλήρωσαν. Η έρευνα έδειξε επίσης ότι, κατά μέσο όρο, οι ερωτηθέντες είχαν ολοκληρώσει δύο περιόδους πρακτικής άσκησης προτού βρουν κανονική θέση εργασίας. Επιπλέον, τα αποτελέσματα της έρευνας του Eurofound έδειξαν ότι οι άνδρες δέχονταν προσφορές εργασίας συχνότερα απ' ό,τι οι γυναίκες μετά από πρακτική άσκηση.

30 Βάσει μελέτης της ΔΟΕ του 2021 και της σύστασης του Συμβουλίου¹³ προκύπτει ότι υπάρχει σαφής σύνδεση μεταξύ της ποιότητας της πρακτικής άσκησης και της επακόλουθης απασχόλησης¹⁴. Σύμφωνα με τη ΔΟΕ, οι περίοδοι πρακτικής άσκησης υψηλής ποιότητας βοηθούν αποτελεσματικότερα τους νέους να βρουν κανονική απασχόληση και συμβάλλουν στην ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας. Μάλιστα, σύμφωνα με την ίδια μελέτη, οι περίοδοι πρακτικής άσκησης υψηλής ποιότητας θα πρέπει επίσης να προβλέπουν αποζημίωση.

31 Εν τω μεταξύ, εγείρονται συχνά ανησυχίες σχετικά με ορισμένες περιόδους πρακτικής άσκησης που προσφέρονται στους νέους, όσον αφορά την ποιότητά τους και την περιορισμένη μαθησιακή συνιστώσα τους. Διάφοροι ενδιαφερόμενοι φορείς στην Ευρώπη [όπως το [Ευρωπαϊκό Φόρουμ Νεολαίας](#) (European Youth Forum, EYF) ή η [Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικαλιστικών Οργανώσεων](#) (European Trade Union Confederation, ETUC)] ανέφεραν επίσης κακές συνθήκες εργασίας για τους

¹³ Σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με ένα ποιοτικό πλαίσιο για τις περιόδους πρακτικής άσκησης 2014/C 88/01, αιτιολογική σκέψη 5.

¹⁴ N. O'Higgins – L. Pinedo Caro: What makes for a «good» internship?, δημοσιεύθηκε στο [Internships, Employability and the Search for decent work experience](#), ΔΟΕ, 2021.

ασκούμενους, με παρατεταμένα ωράρια εργασίας, μη ικανοποιητική κάλυψη όσον αφορά τους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλεια, και απουσία αμοιβής ή αποζημίωσης. Τέλος, υπάρχει ο κίνδυνος ορισμένοι εργοδότες να υποκαθιστούν εργαζομένους με κανονική σύμβαση εργασίας με ασκούμενους;¹⁵.

Η σύσταση του Συμβουλίου του 2014 θέτει τις ελάχιστες απαιτήσεις για περιόδους πρακτικής άσκησης καλής ποιότητας, ωστόσο η εφαρμογή τους ποικίλλει μεταξύ των κρατών μελών

32 Η σύσταση του Συμβουλίου του 2014 ζητούσε από τα κράτη μέλη να εφαρμόσουν στην πράξη διάφορες αρχές για μια πρακτική άσκηση καλής ποιότητας. Ομαδοποιήσαμε τις βασικές αρχές αυτές σε έξι σύνολα (βλέπε [γράφημα 7](#)).

Γράφημα 7 – Βασικές αρχές ποιοτικής πρακτικής άσκησης σύμφωνα με τη σύσταση του Συμβουλίου του 2014, ομαδοποιημένες σε σύνολα

ΟΙ ΑΡΧΕΣ

ΣΥΝΟΛΑ

Σύναψη γραπτής συμφωνίας για την πρακτική άσκηση

- Πρακτική άσκηση βάσει γραπτής συμφωνίας
- Οι γραπτές συμφωνίες αναφέρουν εκπαιδευτικούς στόχους, τους όρους εργασίας, εάν παρέχεται αποζημίωση και το ύψος αυτής, τα δικαιώματα / τις υποχρεώσεις όλων των συμβαλλομένων μερών, τη διάρκεια
- Εξασφαλίζεται ότι η συμφωνία πρακτικής άσκησης ορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του ασκούμενου και του παρόχου της πρακτικής άσκησης, συμπεριλαμβανομένων πολιτικών για το απόρρητο και την κυριότητα των δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας

I. Γραπτή συμφωνία πρακτικής άσκησης

Στόχοι μάθησης και κατάρτισης

- Τα καθήκοντα που αναλαμβάνουν οι ασκούμενοι τους επιτρέπουν να εργάζονται για την επίτευξη των στόχων μάθησης και κατάρτισης
- Οι πάροχοι πρακτικής άσκησης ορίζουν επιβλέποντα για κάθε ασκούμενο

II. Στόχοι μάθησης και κατάρτισης

Όροι εργασίας που εφαρμόζονται στους ασκούμενους

- Τηρούνται τα δικαιώματα και οι όροι εργασίας των ασκούμενων, συμπεριλαμβανομένων των ορίων στον ανώτατο εβδομαδιαίο χρόνο εργασίας, των ελάχιστων εβδομαδιαίων περιόδων ανάπαυσης και των ελάχιστων διακοπών
- Οι πάροχοι πρακτικής άσκησης διευκρινίζουν εάν παρέχουν στους ασκούμενους:
 - ο ασφάλιση υγείας και ατυχήματος
 - ο αναρρωτική άδεια
- Η γραπτή συμφωνία διευκρινίζει εάν ο ασκούμενος δικαιούται επίδομα ή αποζημίωση, καθώς και το ποσό που θα λαμβάνει

III. Όροι εργασίας

¹⁵ Fraudulent contracting of work: Abusing traineeship status (Austria, Finland, Spain and UK), Eurofound 2017.

Εύλογη διάρκεια

- Η διάρκεια της πρακτικής άσκησης δεν υπερβαίνει τους έξι μήνες, εκτός από αιτιολογημένες περιπτώσεις
- Διευκρινίζονται οι προϋποθέσεις για την παράταση ή την ανανέωση της πρακτικής άσκησης
- Η γραπτή συμφωνία περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο ο ασκούμενος ή ο πάροχος πρακτικής άσκησης μπορεί να καταγγείλει τη σύμβαση

IV. Εύλογη διάρκεια και ανανέωση**Δέουσα αναγνώριση**

- Οι γνώσεις, οι δεξιότητες και οι ικανότητες που αποκτώνται από τον ασκούμενο αναγνωρίζονται από τον πάροχο της πρακτικής άσκησης μέσω αξιολόγησης και έκδοσης βεβαίωσης

V. Αναγνώριση και επικύρωση**Απαιτήσεις διαφάνειας**

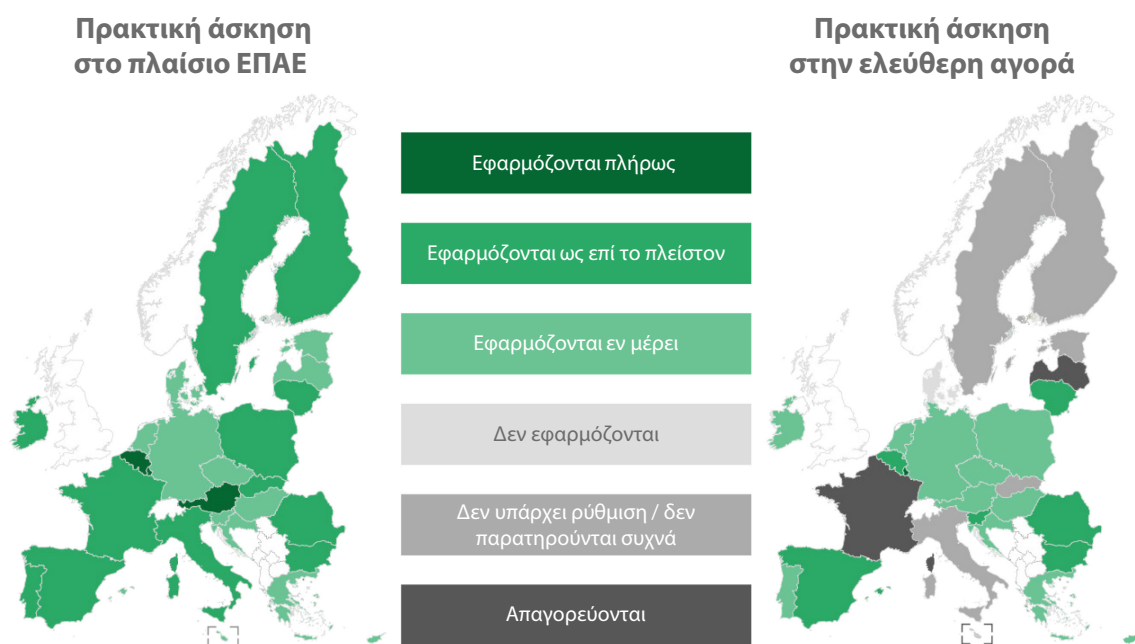
- Οι πάροχοι πρακτικής άσκησης περιλαμβάνουν στις προκηρύξεις κενών θέσεων πληροφορίες σχετικά με τους όρους πρακτικής άσκησης

VI. Διαφάνεια στις προσλήψεις

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει του εγγράφου «Developing quality traineeships for young people», ΔΟΕ, 2017.

33 Ο βαθμός στον οποίο εφαρμόζονται οι αρχές ποιότητας του Συμβουλίου, όπως προβλέπονται στη σύσταση του 2014, στη νομοθεσία των κρατών μελών ποικίλλει. Σύμφωνα με την [αξιολόγηση του πλαισίου ποιότητας για τις περιόδους πρακτικής άσκησης](#) στην οποία προέβη η Επιτροπή το 2023, ο βαθμός στον οποίο οι αρχές αυτές εφαρμόζονται στην εθνική νομοθεσία είναι σε γενικές γραμμές μεγάλος για τις περιόδους πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο ΕΠΑΕ και μικρότερος για τις περιόδους πρακτικής άσκησης στην ελεύθερη αγορά (βλέπε [γράφημα 8](#)). Στη Γαλλία, η πρακτική άσκηση στην ελεύθερη αγορά [απαγορεύεται από τον νόμο](#), ώστε να διασφαλίζεται ότι όλες οι περιόδους πρακτικής άσκησης υποβάλλονται σε παρακολούθηση από τρίτους. Το Λουξεμβούργο τροποποίησε την [εργατική νομοθεσία του](#), προκειμένου να ενσωματώσει όλες τις αρχές ποιότητας που ορίζονται στη σύσταση του Συμβουλίου του 2014.

Γράφημα 8 – Βαθμός εφαρμογής των αρχών ποιότητας του 2014 στη νομοθεσία των κρατών μελών, 2023

Πηγή: Αξιολόγηση της σύστασης του Συμβουλίου σχετικά με ένα ποιοτικό πλαίσιο για τις περιόδους πρακτικής άσκησης, πίνακες 4 και 5, Μελέτη προς υποστήριξη της αξιολόγησης του πλαισίου ποιότητας για τις περιόδους πρακτικής άσκησης, πίνακας 10, Youthwiki, SPRINT: Standardize best PRactices about INTernships – Erasmus+ project 2017-1-FR01-KA203-037293 – [General report](#).

34 Συνολικά, οι εκπρόσωποι αμφότερων των πλευρών, εργαζομένων και εργοδοτών, συμφωνούν με τα βασικά σύνολα αρχών της σύστασης του Συμβουλίου του 2014 (βλέπε [γράφημα 9](#)).

Γράφημα 9 – Οι βασικές αρχές ποιότητας του Συμβουλίου του 2014 σε αντιπαραβολή με στοιχεία ποιοτικής πρακτικής άσκησης, όπως τα έχουν προσδιορίσει ενδιαφερόμενα μέρη

	2014	2017	2022	2023		
	Ευρωπαϊκό πλαίσιο ποιότητας	ΔΟΕ	ΕΥΦ	ΕΤΥΚ	Εργοδότες	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Γραπτή συμφωνία πρακτικής άσκησης	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Στόχοι μάθησης και κατάρτισης	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Όροι εργασίας	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Εύλογη διάρκεια και ανανέωση	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Αναγνώριση και επικύρωση	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Διαφάνεια στις προσλήψεις	✓	✓	✓	✓	✓	✓
Αποζημίωση/αμοιβή		✓	✓	✓		✓
Κοινωνική προστασία		✓	✓	✓		✓
Διάστημα παύσης μεταξύ της λήξης και της έναρξης περιόδου πρακτικής άσκησης			✓	✓		
Μεγιστοποίηση του αριθμού των ασκουμένων ανά εργοδότη			✓	✓		
Δεν απαιτείται από τον εργοδότη προηγούμενη επαγγελματική πείρα				✓		✓
Πρόσβαση στην εκπροσώπηση των εργαζομένων και σε συνδικαλιστικές οργανώσεις				✓		✓

Πηγή: Σύσταση του Συμβουλίου της 10ης Μαρτίου 2014 σχετικά με ένα ποιοτικό πλαίσιο για τις περιόδους πρακτικής άσκησης, ΔΟΕ 2017: Developing quality traineeships for young people, ΕΥΦ 2022: European Youth Forum’s demands on the review of the Quality Framework on Traineeships, ΕΤΥΚ 2023: European Trade Union Confederation Resolution on Quality Traineeships, Joint European Employers’ Statement on Traineeships, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο 2023: Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 14ης Ιουνίου 2023 που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή για ποιοτικές θέσεις πρακτικής άσκησης στην Ένωση (2020/2005(INL)).

Δεν τυγχάνουν όλοι οι ασκούμενοι ποιοτικής πρακτικής άσκησης

35 Στην παρούσα ενότητα περιγράφεται το πώς αντιλαμβάνονται οι συμμετέχοντες στις έρευνες του Ευρωβαρόμετρου και στην έρευνα του Eurofound τις βασικές αρχές που προτείνονται στη σύσταση του Συμβουλίου του 2014. Αντλήσαμε πληροφορίες σχετικά με τις δύο κατηγορίες που καλύπτονται κυρίως από την παρούσα επισκόπηση από τα δεδομένα του Ευρωβαρόμετρου του 2023: σχετικά με τις περιόδους πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο ΕΠΑΕ και στην ελεύθερη αγορά. Οι αριθμοί που αναφέρονται στην έρευνα του Eurofound καλύπτουν όλα τα είδη πρακτικής άσκησης. Βάσει των στοιχείων αυτών, διαπιστώσαμε ότι δεν πραγματοποιούν όλοι οι ασκούμενοι ποιοτική πρακτική άσκηση:

- πρώτον, σύμφωνα με την έρευνα του Eurofound του 2023, το 68 % των ερωτηθέντων πραγματοποίησε πρακτική άσκηση βάσει γραπτής σύμβασης ή **συμφωνίας**. Αν και δεν είναι απολύτως συγκρίσιμο, το μερίδιο των ατόμων αυτών στα αποτελέσματα της έρευνας του Ευρωβαρόμετρου του 2013 ήταν 60 %
- δεύτερον, προκειμένου μια πρακτική άσκηση να ωφελήσει πραγματικά τον ασκούμενο, είναι απαραίτητο να έχει **μαθησιακό περιεχόμενο, στόχους** και η εργασία να **εποπτεύεται** και να **αξιολογείται** στο τέλος της πρακτικής άσκησης. Από τους ερωτηθέντες στην έρευνα του Ευρωβαρόμετρου, το 74,5 % συμφώνησαν ότι έμαθαν πράγματα που θα τους ήταν χρήσιμα στον επαγγελματικό στίβο. Κρίνεται επίσης αναγκαία η ύπαρξη μέντορα που θα μπορούσε να βοηθήσει και να υποστηρίξει τον ασκούμενο. Σύμφωνα με τα δεδομένα της έρευνας, το 2023 τα τρία τέταρτα όσων απάντησαν είχαν καθοδηγητή (73,4 %)
- τρίτον, στο Ευρωβαρόμετρο του 2023, το 68,7 % των ερωτηθέντων συμφώνησαν ότι, εκτός από τις αποδοχές τους, οι **συνθήκες εργασίας** τους (όσον αφορά τον εξοπλισμό, το ωράριο εργασίας, τον φόρτο εργασίας, τη μεταχείριση κ.λπ.) είναι ισοδύναμες με εκείνες του τακτικού προσωπικού
- τέλος, όσον αφορά τη **διάρκεια** της πρακτικής άσκησης, στη σύσταση του Συμβουλίου του 2014 προτείνεται η υψηλής ποιότητας πρακτική άσκηση να μην υπερβαίνει τους έξι μήνες. Ταυτόχρονα και σύμφωνα με άλλα πλαίσια, η εμπειρία της πρακτικής άσκησης δεν θα πρέπει να είναι μικρότερη από έναν¹⁶ ή δύο μήνες¹⁷: σύμφωνα με το Ευρωβαρόμετρο του 2023, το 67,2 % των

¹⁶ Βλέπε Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της 14ης Ιουνίου 2023, που περιέχει συστάσεις προς την Επιτροπή για ποιοτικές θέσεις πρακτικής άσκησης στην Ένωση.

¹⁷ Βλέπε European Trade Union Confederation Resolution on Quality Traineeships.

ερωτηθέντων δήλωσαν ότι η πλέον πρόσφατη πρακτική τους άσκηση διήρκεσε από έναν έως έξι μήνες, ενώ το 16,7 % δήλωσε ότι η διάρκεια της πρακτικής τους άσκησης ήταν μικρότερη από έναν μήνα και το 14,4 % ότι ήταν μεγαλύτερη από έξι.

Στο 60 % περίπου των προγραμμάτων πρακτικής άσκησης προσφέρεται αποζημίωση και πρόσβαση στην κοινωνική προστασία

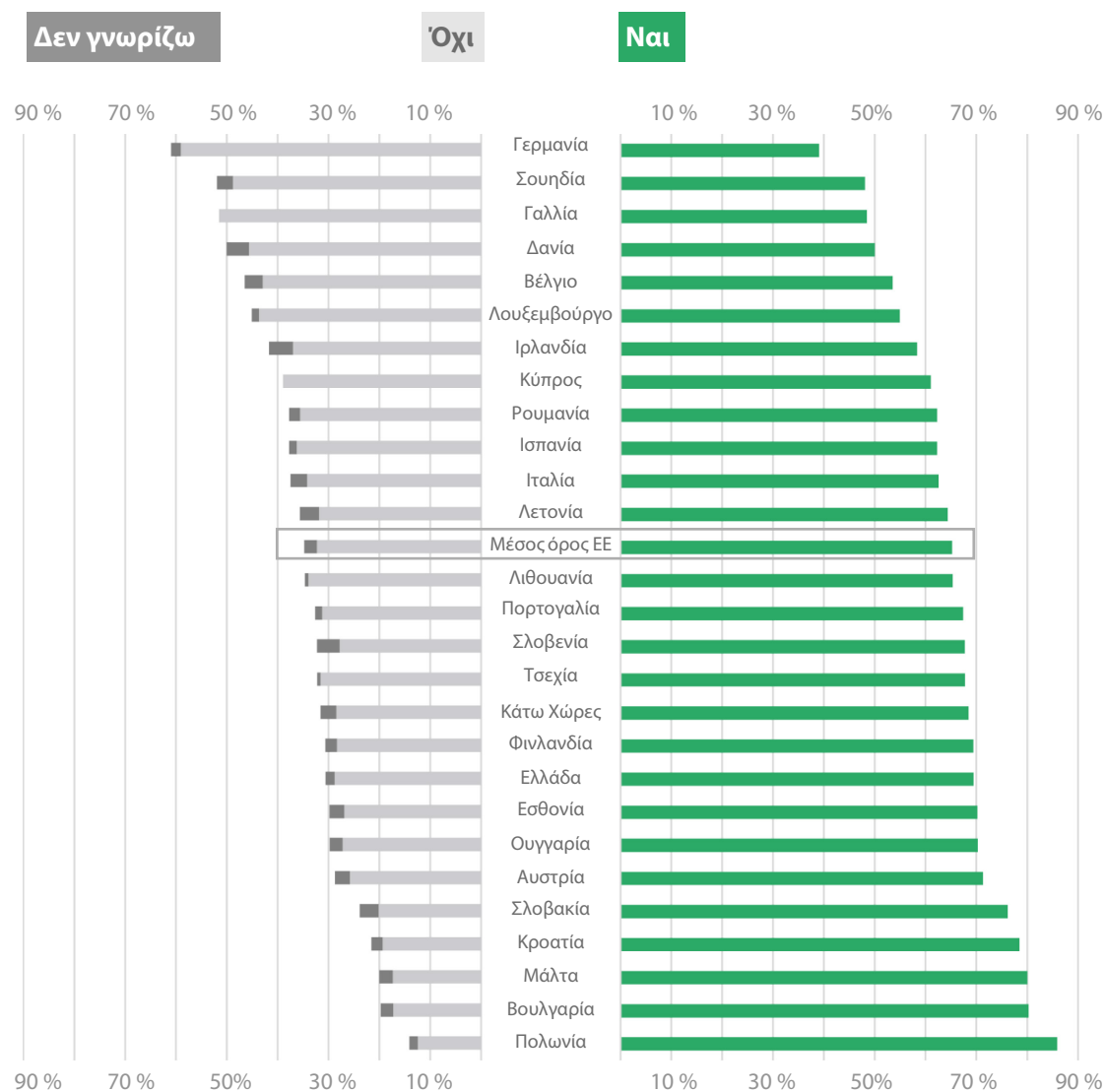
36 Όσον αφορά τα βασικά χαρακτηριστικά μιας ποιοτικής πρακτικής άσκησης, οι απόψεις δίστανται επί της ανάγκης αποζημίωσης των ασκούμενων. Οι **εργοδότες** θεωρούν ότι η πρακτική άσκηση αποτελεί μαθησιακή εμπειρία και ότι οι ασκούμενοι δεν είναι κατά κανόνα εργαζόμενοι (βλέπε σημείο **24**). Υποστηρίζουν επίσης δεν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία που να τεκμηριώνουν τη σχέση μεταξύ αποζημίωσης και υψηλότερης ποιότητας πρακτικής άσκησης και ότι η υποχρέωση να αμείβονται οι ασκούμενοι θα συνεπαγόταν αυξημένο οικονομικό και διοικητικό φόρτο για τις επιχειρήσεις. Εν τω μεταξύ, το **Ευρωπαϊκό Φόρουμ Νεολαίας (EYF)** και η **Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικαλιστικών Οργανώσεων** διεξάγουν εκστρατείες για την απαγόρευση της μη αμειβόμενης πρακτικής άσκησης από το 2016. Το επιχείρημά τους, πέραν από τη **μελέτη της ΔΟΕ (σημείο 30)**, είναι ότι *δεν έχουν όλοι οι νέοι την οικονομική δυνατότητα να αντεπεξέλθουν σε μη αμειβόμενη πρακτική άσκηση*, γεγονός που αυξάνει περαιτέρω τις ανισότητες μεταξύ των νέων, ιδίως εκείνων που προέρχονται από μειονεκτικό κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον. Στο **ψήφισμά του της 14ης Ιουνίου 2023**, το **Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο** ζήτησε, με τη σειρά του, καλύτερες συνθήκες και επαρκή αποζημίωση για τους ασκούμενους.

37 Στο Ευρωβαρόμετρο του 2023 υπήρχαν ερωτήσεις που αφορούσαν το κατά πόσον οι ασκούμενοι αμείβονταν ή τους προσφερόταν **χρηματική αποζημίωση**. Όσον αφορά τις περιόδους πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο ΕΠΑΕ και στην ελεύθερη αγορά, σχεδόν τα δύο τρίτα (65 %) των ερωτηθέντων είχαν λάβει χρηματική αποζημίωση για την πρακτική τους άσκηση (βλέπε **γράφημα 10**). Τέλος, σύμφωνα με την έρευνα του Eurofound που καλύπτει όλα τα είδη πρακτικής άσκησης, υπάρχει χάσμα μεταξύ των φύλων: ενώ το 58 % των ανδρών ασκούμενων απάντησαν ότι έχουν λάβει αποζημίωση, το ποσοστό αυτό είναι μόλις 45 % για τις γυναίκες.

38 Επιπλέον, όσον αφορά τη χρηματική αποζημίωση, υπάρχουν μεγάλες διαφορές στις νομικές απαιτήσεις που ισχύουν στα διάφορα κράτη μέλη. Σύμφωνα με πρόσφατη μελέτη¹⁸, σε 10 κράτη μέλη της ΕΕ δεν προβλέπεται νομική υποχρέωση να αμείβονται οι ασκούμενοι όταν πραγματοποιούν πρακτική άσκηση στην ελεύθερη αγορά. Σε 11 κράτη μέλη έχει θεσπιστεί η νομική υποχρέωση να αμείβονται οι ασκούμενοι βάσει του γενικού εργατικού δικαίου, ενώ τέσσερα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει νομική υποχρέωση σε ειδική νομοθεσία σχετικά με την πρακτική άσκηση.

¹⁸ European Network of Public Employment Services (2021), Remuneration of Open-Market Traineeships in EU-27.

Γράφημα 10 – Ποσοστό ερωτηθέντων στο Ευρωβαρόμετρο του 2023 που συμμετείχαν σε πρακτική άσκηση στο πλαίσιο ΕΠΑΕ ή στην ελεύθερη αγορά, στους οποίους προσφέρθηκε χρηματική αποζημίωση

Πηγή: Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 523/2023.

39 Ομοίως, όσον αφορά την **κοινωνική προστασία**, το 63,5 % των ερωτηθέντων του Ευρωβαρόμετρου του 2023 δήλωσαν ότι είχαν πλήρη (32,1 %) ή μερική (31,4 %) πρόσβαση στην κοινωνική προστασία κατά τη διάρκεια της πρακτικής τους άσκησης. Όσον αφορά το είδος της κοινωνικής προστασίας, στο πλαίσιο της έρευνας του Eurofound διαπιστώθηκε ότι οι πιθανότητες να έχουν ασφάλιση εργατικού ατυχήματος ήταν οι πλέον υψηλές (75 %), με την ασφαλιστική κάλυψη υγείας (68 %) και τις συνταξιοδοτικές εισφορές (42 %) να έπονται.

Στήριξη για πρακτική άσκηση με κονδύλια της ΕΕ

40 Στη σύσταση του 2014 το Συμβούλιο καλούσε τα κράτη μέλη να κάνουν χρήση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΚΤ) και της Πρωτοβουλίας για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ) για να αυξήσουν τον αριθμό των περιόδων πρακτικής άσκησης και να βελτιώσουν την ποιότητά τους. Επιπλέον, η Επιτροπή διαχειρίζεται άμεσα το Erasmus+ και το EaSI, τα οποία μπορούν να παρέχουν χρηματοδότηση για διασυνοριακή πρακτική άσκηση. Επιπλέον, όλα τα θεσμικά όργανα της ΕΕ προσφέρουν ευκαιρίες πρακτικής άσκησης σε νέους, οι οποίες χρηματοδοτούνται από τους διοικητικούς προϋπολογισμούς τους.

Οι περίοδοι πρακτικής άσκησης που χρηματοδοτούνται μέσω των ΕΚΤ/ΠΑΝ ή του ΕΚΤ+ είναι ως επί το πλείστον μέτρα ΕΠΑΕ για τη στήριξη των εγγυήσεων για τη νεολαία

41 Κατά την περίοδο 2014-2020, η χρηματοδότηση της ΕΕ για πρακτική άσκηση προήλθε από το ΕΚΤ και την ΠΑΝ. Κατά την τρέχουσα περίοδο 2021-2027, η ΠΑΝ ενσωματώθηκε πλήρως στο ΕΚΤ+. Τα κράτη μέλη με ποσοστό ΕΑΕΚ άνω του μέσου όρου της ΕΕ θα πρέπει να διαθέσουν τουλάχιστον το 12,5 % των πόρων τους από το ΕΚΤ+ σε μέτρα που σχετίζονται με τη νεολαία¹⁹. Ωστόσο, δεν υπάρχει ειδική χρηματοδότηση από τα ταμεία της πολιτικής συνοχής για πρακτική άσκηση.

42 Από τα 188 προγράμματα ΕΚΤ/ΠΑΝ κατά την περίοδο 2014-2020, εντοπίσαμε 76 προγράμματα σε 22 από τα 27 κράτη μέλη που είχαν διαθέσει χρηματοδότηση για την ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας, συνολικού ύψους περίπου 13,6 δισεκατομμυρίων ευρώ. Η χρηματοδότηση της ΠΑΝ αντιπροσωπεύει πάνω από το 60 % του ποσού αυτού (8,6 δισεκατομμύρια ευρώ). Για την περίοδο 2021-2027, εντοπίσαμε 101 προγράμματα με αντικείμενο την απασχόληση των νέων και την κοινωνικοοικονομική ένταξη σε 23 κράτη μέλη. Ωστόσο, το συνολικό προβλεπόμενο κονδύλιο μειώθηκε σε 10,9 δισεκατομμύρια ευρώ. Έως τα μέσα του 2023, τα κράτη μέλη είχαν δαπανήσει περίπου το 80 % των προγραμματισμένων κονδυλίων των ΕΚΤ/ΠΑΝ για τα προγράμματα της περιόδου 2014-2020, με τις ετήσιες δαπάνες να ανέρχονται σε 1,53 δισεκατομμύρια ευρώ. Τη δεδομένη χρονική στιγμή, κανένα

¹⁹ Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1057, άρθρο 7, έκτη περίπτωση.

κράτος μέλος δεν είχε πραγματοποιήσει ή δηλώσει πραγματικές δαπάνες για κάποιο από τα προγράμματα του ΕΚΤ+ της περιόδου 2021-2027.

43 Μέσω της έρευνάς μας συγκεντρώσαμε περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τα προγράμματα αυτά. Σύμφωνα με τις απαντήσεις που ελήφθησαν, στα δύο τρίτα των προγραμμάτων και για τις δύο περιόδους υπήρχαν αναφορές σε περιόδους πρακτικής άσκησης και περίπου στο ήμισυ αυτών είχαν δημοσιευθεί ειδικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων. Για την περίοδο 2014-2020, περίπου τα μισά προγράμματα είχαν ήδη συνάψει συμβάσεις για σχετικά έργα, ενώ για την περίοδο 2021-2027 ακόμη λιγότερα.

44 Ωστόσο, κατά τον χρόνο που απάντησαν στην έρευνά μας, οι περισσότερες διαχειριστικές αρχές δεν ήταν σε θέση να προσδιορίσουν τα ακριβή ποσά που δαπανήθηκαν για πρακτική άσκηση, και αυτό για διάφορους λόγους:

- σε κανένα από τα πλαίσια παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων για τις περιόδους 2014-2020 και 2021-2027 δεν συλλέγονται ειδικά δεδομένα για τις δαπάνες που πραγματοποιούνται για πρακτική άσκηση²⁰
- το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης δαπανάται για τη στήριξη των εγγυήσεων για τη νεολαία. Στις περιπτώσεις αυτές, η πρακτική άσκηση αποτελεί ένα μόνο από τα διάφορα μέτρα που μπορούν να προσφερθούν σε έναν νέο. Επιπλέον, τουλάχιστον για το ΕΚΤ, το μεγαλύτερο μέρος των δαπανών που σχετίζονται με την πρακτική άσκηση δεν αφορά την ίδια την τοποθέτηση στην εργασία, αλλά μάλλον την ανάπτυξη διοικητικών ικανοτήτων²⁰.
- μόνο στα μισά περίπου προγράμματα περιλαμβάνονται ειδικές προσκλήσεις ή μέτρα για πρακτική άσκηση, για τα οποία είναι δυνατή η εξαγωγή δεδομένων (βλέπε [παράρτημα Ι](#)).

45 Από την έρευνά μας προκύπτει ότι σχεδόν όλα τα μέτρα που σχετίζονται με την πρακτική άσκηση και χρηματοδοτούνται από τα ΕΚΤ/ΠΑΝ ή το ΕΚΤ+ εμπίπτουν στον τομέα των ΕΠΑΕ. Στο [πλαίσιο 2](#) παρέχονται πληροφορίες σχετικά με έργα πρακτικής άσκησης που εντοπίστηκαν στη Γαλλία, την Πορτογαλία και την Ιρλανδία.

²⁰ Ειδική έκθεση 03/2015 και ειδική έκθεση 05/2017.

Πλαίσιο 2

Παραδείγματα έργων που σχετίζονται με την πρακτική άσκηση

Γαλλία

Στο πλαίσιο του περιφερειακού προγράμματος ΕΚΤ της Μαγιότ υλοποιήθηκε έργο που χρηματοδότησε περιόδους πρακτικής άσκησης για φοιτητές απολυτηρίου επαγγελματικής εκπαίδευσης («Bac Pro») και μεταδευτεροβάθμιας ανώτερης τεχνικής πιστοποίησης («Brevet de technicien supérieur») στην ηπειρωτική Γαλλία και τη Ρεϋνιόν, διότι οι δυνατότητες πρακτικής άσκησης στη Μαγιότ είναι περιορισμένες.

Το έργο κάλυπτε τις ακόλουθες δαπάνες: αεροπορικά εισιτήρια, έξοδα διαμονής και άλλα έξοδα που σχετίζονται με την επιτόπια επιμόρφωση. Το προβλεπόμενο ποσό για το συνολικό έργο ήταν 661 000 ευρώ.

Η μέση διάρκεια των περιόδων πρακτικής άσκησης ήταν ένας μήνας. Σύμφωνα με τη διαχειριστική αρχή, το έργο αντιμετώπισε δυσκολίες λόγω των μέτρων περιορισμού που επιβλήθηκαν κατά την πανδημία COVID-19. Ως εκ τούτου, μόνο 27 από τους προγραμματισμένους 162 σπουδαστές μπόρεσαν να επωφεληθούν από το πρόγραμμα (16 %).

Πορτογαλία

Στην Πορτογαλία, η πράξη «Επαγγελματικές περίοδοι πρακτικής άσκησης» («*Estágios Profissionais*») χρηματοδοτήθηκε από το ΕΚΤ για να βοηθήσει τους νέους, τους ανέργους και τα μειονεκτούντα άτομα να βρουν μακροχρόνια απασχόληση.

Στο πλαίσιο του έργου, που υλοποιήθηκε από το πορτογαλικό Ινστιτούτο Απασχόλησης και Επαγγελματικής Κατάρτισης, αναζητούνταν η κατάλληλη αντιστοιχία μεταξύ, αφενός, των δεξιοτήτων και της πείρας των νέων αποφοίτων και άλλων ανέργων και, αφετέρου, των προϋποθέσεων για πρακτική άσκηση σε ευρύ φάσμα τομέων, και στόχος του ήταν η αναβάθμιση των δεξιοτήτων τους μέσω τοποθετήσεων σε θέσεις εργασίας.

Κατά την περίοδο 2014-2020, περισσότεροι από 100 000 ασκούμενοι έλαβαν στήριξη με συνολική συνεισφορά της ΕΕ ύψους 521 εκατομμυρίων ευρώ.

Ιρλανδία

Στην Ιρλανδία δεν είχε δημοσιευθεί κάποια ειδική πρόσκληση ή υλοποιηθεί μέτρο για πρακτική άσκηση στο πλαίσιο του προγράμματός της για το ΕΚΤ. Οι 6 560 περίοδοι πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο ΕΠΑΕ που παρασχέθηκαν μέσω των τοπικών συμβουλίων εκπαίδευσης και κατάρτισης (τοπικοί φορείς αρμόδιοι για τη συνεχή εκπαίδευση) χρηματοδοτήθηκαν από την ΠΑΝ.

46 Όσον αφορά τη χρηματοδότηση από τα ΕΚΤ/ΠΑΝ και το ΕΚΤ+ για τη στήριξη των εγγυήσεων για τη νεολαία, [το πλαίσιο δεικτών για την παρακολούθηση](#) καθιστά δυνατή την παρακολούθηση του βαθμού αποδοχής των προσφορών πρακτικής άσκησης από νέους ανέργους στα κράτη μέλη και της ένταξής τους στην αγορά εργασίας μετά από 6, 12 και 18 μήνες.

47 Από τα δεδομένα που συγκεντρώθηκαν προκύπτει ότι, κατά την περίοδο 2014-2020, οι περίοδοι πρακτικής άσκησης, στο πλαίσιο των «εγγυήσεων για τη νεολαία», χρησιμοποιούνταν συν τω χρόνω λιγότερο συχνά ως μέτρο για την έξοδο από την ανεργία. Κατά μέσο όρο, το αποτέλεσμα που καταγράφηκε ήταν 270 000 περίοδοι πρακτικής άσκησης ετησίως κατά την περίοδο 2014-2020 για το σύνολο της ΕΕ. Το 2021, οι περίοδοι πρακτικής άσκησης αντιπροσώπευαν το 2,5 % του συνόλου των εξόδων²¹, αριθμός που αντιστοιχεί σε τουλάχιστον 241 000 νέους.

48 Όσοι συμμετείχαν σε περιόδους πρακτικής άσκησης είχαν γενικά θετικά αποτελέσματα όσον αφορά την εύρεση απασχόλησης. Το 2021, το 71 % των συμμετεχόντων σε περιόδους πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο των εγγυήσεων για τη νεολαία σε ολόκληρη την ΕΕ εργάζονταν έξι μήνες μετά την απένταξή τους από το πρόγραμμα «εγγυήσεις για τη νεολαία».

49 Στους κανόνες σχετικά με τις εγγυήσεις για τη νεολαία²² συνιστάται τα κριτήρια ποιότητας που ορίζονται στο πλαίσιο ποιότητας να λαμβάνονται υπόψη ως ελάχιστα πρότυπα ποιότητας για κάθε πρακτική άσκηση που προσφέρεται στο πλαίσιο του συγκεκριμένου προγράμματος. Βάσει των δεδομένων παρακολούθησης των εγγυήσεων για τη νεολαία, φαίνεται ότι οι αρχές ποιότητας του 2014 που διατύπωσε το Συμβούλιο τηρούνται σε μεγάλο βαθμό.

50 Σύμφωνα με την ανάλυσή μας, όλα τα προγράμματα πρακτικής άσκησης που παρέχονται στο πλαίσιο των εγγυήσεων για τη νεολαία για το 2021 καλύπτονται από γραπτή συμφωνία και για τα δύο τρίτα αυτών προβλέπεται μέντορας. Ταυτόχρονα, η διάρκεια αυτών των προγραμμάτων πρακτικής άσκησης κυμαίνεται από λίγες ημέρες (π.χ. στη Γαλλία) σε πάνω από έξι μήνες σε επτά χώρες (Βουλγαρία, Ισπανία, Κροατία, Ιταλία, Κύπρος, Λουξεμβούργο και Πορτογαλία). Επιπλέον, μόνο στο ένα τρίτο των

²¹ Συλλογή δεδομένων για την παρακολούθηση των εγγυήσεων για τη νεολαία: 2021, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Μάρτιος 2023.

²² Σημείο 6.4 των [συχνών ερωτήσεων σχετικά με τις εγγυήσεις για τη νεολαία και έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής σχετικά με την ενίσχυση των εγγυήσεων για τη νεολαία](#) (σ. 35).

προγραμμάτων εκδίδεται πιστοποιητικό στο τέλος του προγράμματος. Τέλος, σε πάνω από τα τρία τέταρτα αυτών παρέχεται αμοιβή.

Κενά στα δεδομένα για τις περιόδους πρακτικής άσκησης που χρηματοδοτούνται μέσω του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας

51 Στο πλαίσιο του ΜΑΑ, ο πυλώνας πολιτικής «Πολιτικές για την επόμενη γενιά» περιλαμβάνει ειδικά μέτρα για την απασχόληση των νέων. Δεκατρία κράτη μέλη έχουν προγραμματίσει στα εθνικά τους σχέδια ανάκαμψης και ανθεκτικότητας μεταρρυθμίσεις του ΜΑΑ ή επενδύσεις που σχετίζονται με την απασχόληση των νέων. Συνολικά, το 11 % των προβλεπόμενων δαπανών (20 μέτρα) στο πλαίσιο του συγκεκριμένου πυλώνα σχετίζονται με την απασχόληση των νέων. Ρητή μνεία στην πρακτική άσκηση για νέους υπήρχε στα σχέδια τεσσάρων κρατών μελών: της Εσθονίας, της Ισπανίας, της Πορτογαλίας και της Σλοβακίας (βλέπε [πλαίσιο 3](#)).

Πλαίσιο 3

Μέτρο ΜΑΑ για την απασχόληση των νέων στην Εσθονία

Το πρόγραμμα «Η πρώτη μου εργασία» (M1T) περιλαμβάνει δύο συνιστώσες: επιδότηση μισθού που καταβάλλεται στον εργοδότη και επιστροφή των δαπανών κατάρτισης ενός νέου (ηλικίας μεταξύ 16 και 29 ετών και εγγεγραμμένου ως άνεργου χωρίς ή με βραχυπρόθεσμη επαγγελματική πείρα). Ποσό που ανέρχεται σε έως και 2 500 ευρώ καταβάλλεται στον εργοδότη που απασχολεί τον νέο.

Πηγή: Επένδυση 6.6 του εσθονικού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

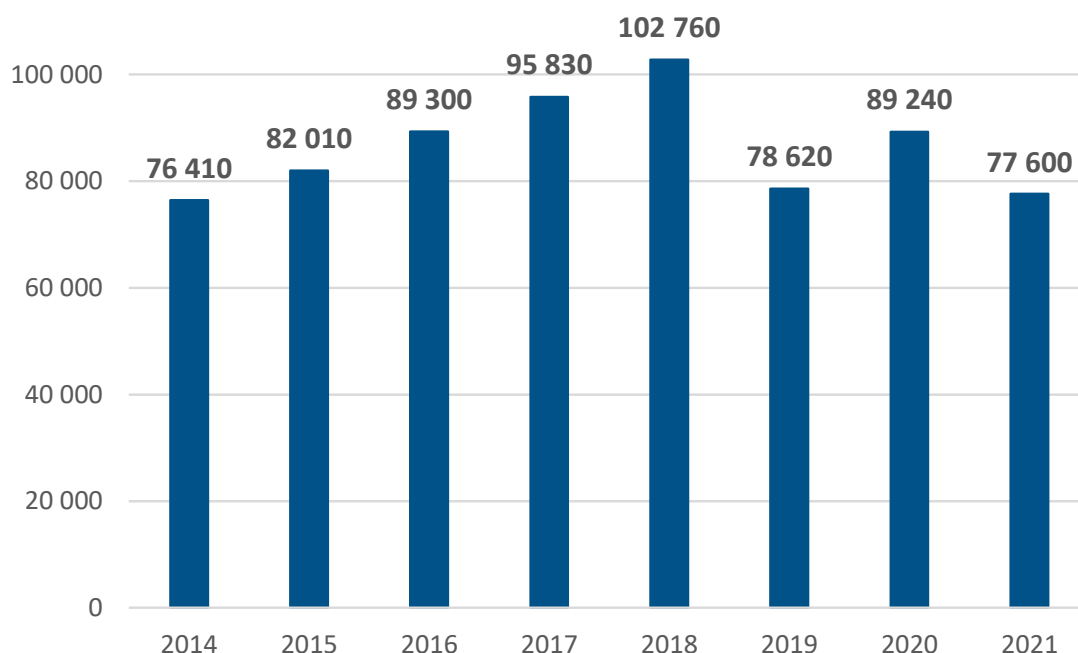
52 Ωστόσο, για τα περισσότερα από τα μέτρα αυτά δεν κατέστη δυνατό να προσδιορίσουμε το ποσό της χρηματοδότησης που προοριζόταν για περιόδους πρακτικής άσκησης, καθώς οι συνιστώσες της πρακτικής άσκησης δεν αποτελούν παρά μόνο ένα μέρος των μέτρων που συμβάλλουν στην ικανοποιητική επίτευξη των σχετικών ορόσημων και τιμών-στόχου. Ομοίως, ο κοινός δείκτης 14 του ΜΑΑ «αριθμός νέων ηλικίας 15-29 ετών που λαμβάνουν στήριξη» δεν αναφέρει πόσοι από αυτούς τους νέους συμμετείχαν σε περιόδους πρακτικής άσκησης.

Οι περίοδοι πρακτικής άσκησης που χρηματοδοτούνται από το Erasmus+ είναι ως επί το πλείστον περίοδοι διασυννοριακής πρακτικής άσκησης για φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

53 Κατά την περίοδο 2014-2020, ο συνολικός προϋπολογισμός του Erasmus+ ανήλθε σε 16,5 δισεκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων 1 δισεκατομμύριο ευρώ διατέθηκε για υποτροφίες πρακτικής άσκησης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, ήτοι περίπου 145 εκατομμύρια ευρώ ετησίως. Η ΕΕ συνεχίζει να χρηματοδοτεί περιόδους πρακτικής άσκησης για νέους στην τριτοβάθμια εκπαίδευση κατά την περίοδο 2021-2027. Ο προϋπολογισμός για το συνολικό πρόγραμμα έχει αυξηθεί σημαντικά, ανερχόμενος σε πάνω από 26 δισεκατομμύρια ευρώ, αλλά επί του παρόντος δεν είναι ακόμη σαφές ποιο μερίδιο αυτού θα διατεθεί για προγράμματα πρακτικής άσκησης.

54 Μεταξύ 2014 και 2020, περισσότεροι από 600 000 νέοι στην τριτοβάθμια εκπαίδευση συμμετείχαν σε πρακτική άσκηση στο εξωτερικό χρηματοδοτούμενη από το Erasmus+ (βλέπε [γράφημα 11](#)), πριν ή λίγο μετά την αποφοίτησή τους, με τον αριθμό τους να ανέρχεται ετησίως σε περίπου 90 000. Ο αριθμός των περιόδων πρακτικής άσκησης ανήλθε σε 100 χιλιάδες κατά το έτος πρόσκλησης υποβολής προτάσεων 2018, αλλά μειώθηκε κατά το έτος πρόσκλησης υποβολής προτάσεων 2019 λόγω των περιοριστικών μέτρων που επιβλήθηκαν για την αντιμετώπιση της νόσου COVID (οι περίοδοι πρακτικής άσκησης για το έτος πρόσκλησης 2019 άρχισαν να πραγματοποιούνται μόλις την άνοιξη του 2020). Κατά μέσο όρο, οι εν λόγω περίοδοι πρακτικής άσκησης διήρκεσαν 4 μήνες. Το μέσο ύψος της υποτροφίας για την πρακτική άσκηση κατά την περίοδο αυτή ήταν 426 ευρώ μηνιαίως, επιπλέον των τυχόν φοιτητικών υποτροφιών που παρασχέθηκαν σε εθνικό επίπεδο ή από τον οργανισμό υποδοχής. Ένα παράδειγμα πρωτοβουλίας πρακτικής άσκησης του Erasmus+ είναι η πρακτική άσκηση στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Ψηφιακή ευκαιρία» (βλέπε [πλαίσιο 4](#)).

Γράφημα 11 – Αριθμός περιόδων πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο του Erasmus+ στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, 2014-2021

Σημ.: Τα αριθμητικά στοιχεία αφορούν τα έτη υποβολής προτάσεων 2014-2021.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει στοιχείων της Επιτροπής· τα δεδομένα για το 2021 δεν είναι οριστικά.

Πλαίσιο 4

Περίοδοι πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «Ψηφιακή ευκαιρία»

Η πρωτοβουλία «Ψηφιακή ευκαιρία» δρομολογήθηκε για την καλύτερη υποστήριξη των μαθητών ώστε να αποκτήσουν ψηφιακές δεξιότητες σε όλους τους κλάδους σπουδών. Στόχος της είναι να δώσει την ευκαιρία σε πρόσφατους αποφοίτους και φοιτητές να αποκτήσουν πρακτική εμπειρία στον τομέα της τεχνολογίας σε μια εταιρεία του εξωτερικού, καλύπτοντας τις ανάγκες τόσο των εταιρειών που χρειάζονται εργατικό δυναμικό με ψηφιακές δεξιότητες, όσο και των φοιτητών και των πρόσφατων αποφοίτων που αναζητούν μια πρώτη εμπειρία στον τομέα της τεχνολογίας. Μεταξύ 2018 και 2020, σχεδόν 32 000 ασκούμενοι βρήκαν σχετική θέση. Σε συνέχεια των προσκλήσεων του 2021 και του 2022, αναμένονται 15 020 τοποθετήσεις.

55 Το Erasmus+ χρηματοδοτεί επίσης ευκαιρίες επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στο εξωτερικό, ορισμένες από τις οποίες περιλαμβάνουν ένα στοιχείο επιμόρφωσης και επαγγελματικής άσκησης, που προσιδιάζει στις περιόδους πρακτικής άσκησης. Ωστόσο, δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για περιόδους πρακτικής άσκησης που έχουν πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο των ευκαιριών επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στο εξωτερικό.

56 Το Erasmus+ υποστήριξε επίσης περιόδους πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας του [Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης](#) (ΕΣΑ). Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Επιτροπής²³, 307 θέσεις πρακτικής άσκησης χρηματοδοτήθηκαν από το Erasmus+ κατά την περίοδο 2018-2020, ύψους περίπου 0,7 εκατομμυρίων ευρώ.

57 Σε μελέτη αξιολόγησης του Erasmus+ του 2017 διαπιστώθηκε ότι το κύριο κίνητρο των σπουδαστών για να πραγματοποιήσουν πρακτική άσκηση είναι να ζήσουν στο εξωτερικό και να συναντήσουν νέα άτομα, να μάθουν ή να βελτιώσουν μια ξένη γλώσσα και να αποκτήσουν εργασιακή εμπειρία σε μίαν άλλη γλώσσα²⁴. Το 94 % των ασκουμένων ήταν ικανοποιημένοι με την εμπειρία τους²⁵. Σύμφωνα με την Επιτροπή, η καλή ποιότητα των περιόδων πρακτικής άσκησης του Erasmus+ διασφαλίζεται σε διάφορα επίπεδα:

- πρώτον, μόνο διαπιστευμένα ιδρύματα επιτρέπεται να στέλνουν ή να δέχονται ασκούμενους και πρέπει να ακολουθούν τον [οδηγό του προγράμματος](#)·
- δεύτερον, σε ατομικό επίπεδο, συνάπτονται [συμφωνίες μάθησης](#) μεταξύ των ασκουμένων και των ιδρυμάτων/οργανισμών υποδοχής. Οι συμφωνίες αυτές περιλαμβάνουν διατάξεις που ρυθμίζουν βασικές πτυχές, όπως μαθησιακά αποτελέσματα, εργασίες, καθοδήγηση, παρακολούθηση, χρόνος και συνθήκες εργασίας, ασφάλισεις, εισφορές από τον φορέα υποδοχής, υποστήριξη, καθώς και άλλες ρυθμίσεις.

²³ Εκτίμηση της Επιτροπής βάσει του πίνακα στοιχείων του ΕΣΑ.

²⁴ [Combined evaluation of Erasmus+ and predecessor programmes](#), 2017, σ. 126.

²⁵ Αυτόθι, σ. 127.

58 Σύμφωνα με μελέτη αντικτύπου²⁶ σχετικά με τα αποτελέσματα των περιόδων πρακτικής άσκησης του Erasmus+, για το 40 % των συμμετεχόντων που πραγματοποίησαν πρακτική άσκηση στο πλαίσιο του Erasmus+ μεταξύ 2017 και 2019, ο εργοδότης τους τούς προσέφερε στη συνέχεια θέση εργασίας. Το 2014, το μερίδιο αυτό ανήλθε σε 33 %.

Το πρόγραμμα της ΕΕ για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία στηρίζει άμεσα και έμμεσα την πρακτική άσκηση

59 Το πρόγραμμα EaSI είναι ένα χρηματοδοτικό μέσο που στηρίζει ένα υψηλό επίπεδο ποιοτικής και βιώσιμης απασχόλησης, επιδιώκοντας την εξασφάλιση επαρκούς και αξιοπρεπούς κοινωνικής προστασίας, την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και της φτώχειας και τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας. Κατά την περίοδο 2014-2020, το EaSI είχε συνολικό προϋπολογισμό περίπου 919 εκατομμυρίων ευρώ. Η Επιτροπή εκτιμά ότι περίπου 5 εκατομμύρια ευρώ διατέθηκαν για τη στήριξη περιόδων πρακτικής άσκησης, είτε άμεσα είτε έμμεσα. Για την περίοδο 2021-2027, το EaSI συγχωνεύθηκε με το EKT+.

60 Υπάρχουν τρεις κύριες δραστηριότητες στο πλαίσιο των οποίων το EaSI στηρίζει την πρακτική άσκηση. Πρώτον, η πύλη EURES παρέχει πληροφορίες σχετικά με την πρακτική άσκηση στα κράτη μέλη και περιλαμβάνει επίσης αγγελίες πρακτικής άσκησης που αναρτώνται από τις δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης στα κράτη μέλη. Μια μελέτη έδειξε ότι μόνο το 36 % των συμμετεχόντων θεώρησε την πύλη χρήσιμη για την εύρεση πρακτικής άσκησης στο εξωτερικό²⁷. Δεύτερον, το EaSI παρείχε επίσης χρηματοδότηση για το πρόγραμμα «Η πρώτη σου εργασία μέσω του EURES» (Your first EURES Job, YfEJ), ένα πρόγραμμα κινητικότητας που προωθεί την αναζήτηση πρακτικής άσκησης και θέσεων εργασίας διασυνοριακά. Κατά την περίοδο 2014-2020, υλοποιήθηκαν 10 έργα του προγράμματος YfEJ για τη στήριξη 949 νέων ώστε να πραγματοποιήσουν πρακτική άσκηση στο εξωτερικό. Το 2019, το πρόγραμμα YfEJ συγχωνεύθηκε με την ολοκληρωμένη δράση «στοχευμένο πρόγραμμα κινητικότητας του EURES», η οποία συνεχίστηκε την περίοδο 2021-2027. Στις προσκλήσεις υποβολής προτάσεων για έργα στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας YfEJ περιλαμβανόταν η απαίτηση οι παρεχόμενες περιόδοι πρακτικής άσκησης να συμμορφώνονται με το ευρωπαϊκό πλαίσιο ποιότητας για τις περιόδους πρακτικής άσκησης.

²⁶ Erasmus+ Higher Education Impact Study, 2019, σ. 102.

²⁷ Study supporting the ex-post EURES evaluation and the second biennial EURES report, σ. 61.

61 Τρίτον, το EaSI χρηματοδότησε επίσης περιόδους πρακτικής άσκησης το 2019 και το 2020, στο πλαίσιο του σκέλους θέσεων εργασίας και πρακτικής άσκησης του [Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης](#). Στο πλαίσιο των έργων αυτών, πραγματοποιήθηκαν 255 τοποθετήσεις, εκ των οποίων οι 68 αφορούσαν περιόδους πρακτικής άσκησης. Στην πρόσκληση υποβολής προτάσεων περιλαμβανόταν η προϋπόθεση η πρακτική άσκηση που παρέχεται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης να συμμορφώνεται όσο το δυνατόν περισσότερο με το ευρωπαϊκό πλαίσιο ποιότητας για τις περιόδους πρακτικής άσκησης²⁸.

²⁸ Implementing Guide of the EaSI Call for proposal VP/2016/018: European Solidarity Corps Occupational Strand, σ. 12.

Πρακτική άσκηση στα θεσμικά όργανα της ΕΕ

62 Η ΕΕ παρέχει χρηματοδότηση για περιόδους πρακτικής άσκησης στα θεσμικά όργανα της ΕΕ μέσω του κονδυλίου του προϋπολογισμού για τις διοικητικές δαπάνες. Η Επιτροπή καλωσόρισε τους τρεις πρώτους ασκούμενους το 1960. Έκτοτε, ο αριθμός των συμμετεχόντων αυξάνεται σταθερά και έχουν ξεκινήσει και άλλα θεσμικά όργανα της ΕΕ τα δικά τους προγράμματα πρακτικής άσκησης. Αυτές οι περίοδοι πρακτικής άσκησης παρέχουν στους νέους την ευκαιρία να εξοικειωθούν με τους στόχους και τους σκοπούς των διαδικασιών και των πολιτικών ολοκλήρωσης της ΕΕ. Επιτρέπουν επίσης στους ασκούμενους να αποκτήσουν εμπειρία σε ένα πολυπολιτισμικό, πολυγλωσσικό και πολυεθνικό επαγγελματικό περιβάλλον. Επί του παρόντος, λειτουργούν προγράμματα πρακτικής άσκησης στα μεγαλύτερα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και οργανισμούς.

63 Γενικά, υπάρχουν συγκεκριμένες περίοδοι πρακτικής άσκησης κατά τις οποίες οι ασκούμενοι πραγματοποιούν πρακτική άσκηση έως πέντε μηνών, οι οποίες διοργανώνονται δύο φορές ετησίως. Το 2022, σχεδόν 4 700 νέοι ολοκλήρωσαν αμειβόμενη πρακτική άσκηση στα θεσμικά όργανα της ΕΕ και σε δύο οργανισμούς με έδρα στις Βρυξέλλες, στη Φρανκφούρτη, στο Λουξεμβούργο και το Στρασβούργο (βλέπε [πίνακα 2](#)). Το ποσό που δαπανήθηκε για πρακτική άσκηση το 2022 στα εν λόγω θεσμικά όργανα και οργανισμούς ανήλθε σε περίπου 30 εκατομμύρια ευρώ (εξαιρουμένης της ΕΚΤ για την οποία δεν λάβαμε στοιχεία).

Πίνακας 2 – Αριθμός ασκουμένων στα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ, 2022

	Αριθμός αμειβόμενων ασκουμένων	Αριθμός άτυπων/μη αμειβόμενων ασκουμένων	Ποσοστό αμειβόμενων ασκουμένων επί του συνολικού αριθμού υπαλλήλων
Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ασκούμενοι στη Γραμματεία και ασκούμενοι στα γραφεία βουλευτών)	1 834	20	23 %
Ευρωπαϊκό Συμβούλιο και Συμβούλιο της ΕΕ	109	25	3 %
Ευρωπαϊκή Επιτροπή	1 861	597	6 %
Δικαστήριο της ΕΕ	212	55	9 %
Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	525	μ.δ.	12 %

	Αριθμός αμειβόμενων ασκουμένων	Αριθμός άτυπων/μη αμειβόμενων ασκουμένων	Ποσοστό αμειβόμενων ασκουμένων επί του συνολικού αριθμού υπαλλήλων
Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο	51	9	6 %
Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή	52	7	7 %
Ευρωπαϊκή Επιτροπή των Περιφερειών	48	12	9 %
Σύνολο	4 692	725	9 %

Σημ.: Ως μη αμειβόμενοι ασκούμενοι νοούνται οι ασκούμενοι που δεν πληρώνονται από τον προϋπολογισμό της ΕΕ.

Πηγή: Θεσμικά όργανα της ΕΕ, [Συνολικός αριθμός προσωπικού στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και η ετήσια έκθεση της ΕΚΤ για το 2022](#).

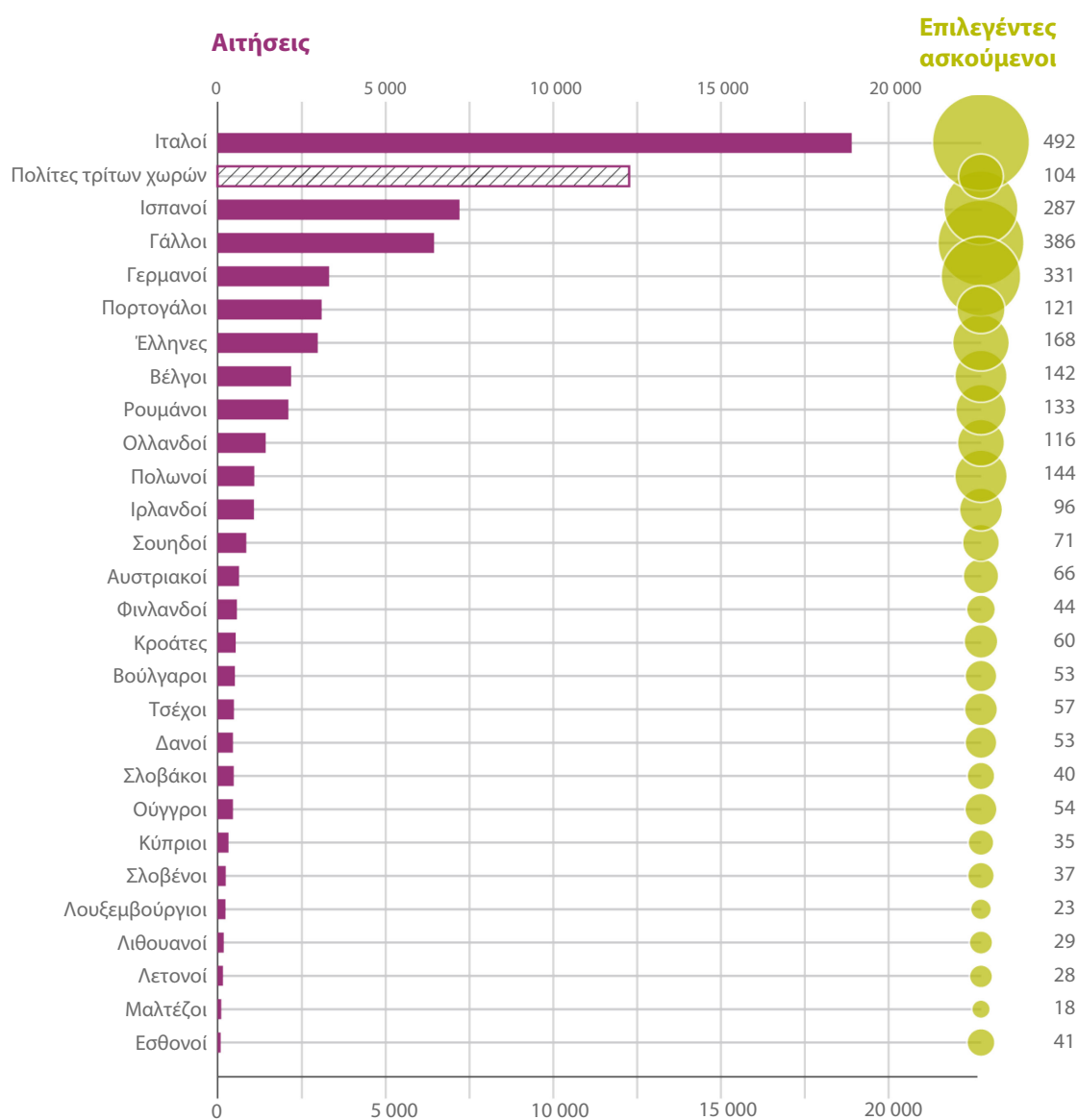
64 Τα θεσμικά όργανα και οι οργανισμοί της ΕΕ έχουν καθιερώσει τους δικούς τους κανόνες για τα προγράμματα πρακτικής άσκησης, οι οποίοι είναι διαθέσιμοι στις αντίστοιχες ιστοσελίδες στις οποίες μπορεί κανείς να υποβάλει αίτηση. Οι κανόνες είναι κατά πολύ παρόμοιοι σε όλα τα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ που εξετάσαμε. Γενικά, προϋπόθεση αποδοχής είναι ο υποψήφιος να είναι απόφοιτος πανεπιστημίου. Οι ασκούμενοι πρέπει να έχουν άριστη γνώση μίας από τις γλώσσες της ΕΕ και ικανοποιητική γνώση μίας ακόμη γλώσσας της ΕΕ. Πρέπει να είναι πολίτες της ΕΕ, αν και για ορισμένα από τα προγράμματα μπορούν να υποβάλουν αίτηση και υποψήφιοι από τρίτες χώρες. Στην Επιτροπή, παραδείγματος χάριν, περίπου το 5-10 % των ασκουμένων είναι πολίτες τρίτων χωρών. Μια άλλη κοινή αρχή είναι ότι κάποιος που έχει ήδη ολοκληρώσει πρακτική άσκηση σε ένα θεσμικό όργανο της ΕΕ δεν μπορεί να υποβάλει αίτηση για δεύτερη πρακτική άσκηση σε άλλο θεσμικό όργανο. Οι κανόνες αυτοί επικαιροποιούνται τακτικά.

65 Κάθε θεσμικό όργανο και οργανισμός της ΕΕ οργανώνει τη δική του διαδικασία επιλογής. Η διαδικασία επιλογής είναι ιδιαίτερα ανταγωνιστική. Ενδεικτικά, το 2022 προσφέρθηκαν 4 692 θέσεις αμειβόμενης πρακτικής άσκησης στα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς που καλύπτει η επισκόπησή μας, όταν οι αιτήσεις που είχαν υποβληθεί ανέρχονταν σε περίπου 68 000.

66 Όλα τα θεσμικά όργανα και οι οργανισμοί της ΕΕ προσπαθούν να επιλέγουν αιτούντες προερχόμενους από διαφορετικά υπόβαθρα και με διαφορετική καταγωγή, ώστε να διασφαλίζεται ευρεία γεωγραφική κάλυψη και ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων. Ωστόσο, σύμφωνα με στατιστικά στοιχεία σχετικά με τους αιτούντες και τους

επιλεγμένους ασκούμενους στα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς στην επισκόπησή μας, οι χώρες της νότιας και ανατολικής Ευρώπης υπερεκπροσωπούνται, ενώ οι χώρες της βόρειας και της δυτικής Ευρώπης υποεκπροσωπούνται (βλέπε [γράφημα 12](#)).

Γράφημα 12 – Γεωγραφικό ισοζύγιο αμειβόμενων ασκούμενων στα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ: αιτήσεις και επιλεγέντες ασκούμενοι, 2022

Σημ.: Δεν περιλαμβάνονται οι περίοδοι πρακτικής άσκησης στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και σε βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Στατιστικά στοιχεία με βάση την κύρια ιθαγένεια.

Πηγή: ΕΕΣ, βάσει δεδομένων που παρασχέθηκαν από τα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ που εξετάστηκαν στο πλαίσιο της παρούσας επισκόπησης.

67 Όσον αφορά την πρόσβαση των νέων με αναπηρία σε αυτές τις περιόδους πρακτικής άσκησης, έχουν σημειωθεί εξελίξεις τα τελευταία χρόνια. Το 2022, σε συνέχεια ενός σταδίου πιλοτικής εφαρμογής το 2020, το Συμβούλιο δρομολόγησε το «Πρόγραμμα θετικής δράσης για ασκούμενους και ασκούμενες με αναπηρία», στο πλαίσιο του οποίου εξασφαλίζονται έως έξι θέσεις για τους πολίτες της ΕΕ με αναγνωρισμένη αναπηρία. Παρόμοια πρωτοβουλία, το «Σχέδιο Θετικής Δράσης», προσφέρεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο από το 2021. Και τα δύο αυτά προγράμματα προσφέρουν στους επιτυγχόντες υποψηφίους πρόσθετη ενίσχυση έως και 50 % της μηνιαίας υποτροφίας ενός ασκούμενου, για την αντιστάθμιση των πρόσθετων δαπανών που πραγματοποιούν.

68 Κατά γενικό κανόνα, οι προκηρύξεις κενών θέσεων πρακτικής άσκησης είναι διαθέσιμες στο κοινό και οι προσλήψεις είναι διαφανείς, εκτός από τις άτυπες περιόδους πρακτικής άσκησης της Επιτροπής (βλέπε [πλαίσιο 5](#)) και στο πλευρό των βουλευτών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Στις δύο αυτές περιπτώσεις, η επιλογή δεν πραγματοποιείται σε κεντρικό επίπεδο, αλλά πραγματοποιείται σε επίπεδο ΓΔ / βουλευτή του ΕΚ.

69 Η απόφαση σχετικά με την πρακτική άσκηση (βλέπε [παράρτημα II](#)) σε κάθε θεσμικό όργανο και οργανισμό της ΕΕ καθορίζει τις προϋποθέσεις που ισχύουν για την πραγματοποίηση της πρακτικής άσκησης: τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του ασκούμενου, την αμοιβή, τη διάρκεια, τον πρόωρο τερματισμό και τις μελλοντικές προοπτικές απασχόλησης. Επιπλέον, κατά την ανάληψη καθηκόντων, υπογράφεται σύμβαση πρακτικής άσκησης με τους υποψηφίους. Στους ασκούμενους ανατίθεται επίσης ένας επιβλέπων. Η πρακτική τους άσκηση αναγνωρίζεται είτε με βεβαίωση είτε, κατόπιν αιτήματος, με συστατική επιστολή.

70 Μολονότι οι περίοδοι πρακτικής άσκησης στα θεσμικά όργανα της ΕΕ αποζημιώνονται εν γένει, σε ορισμένα θεσμικά όργανα ένα ποσοστό αυτών (μεταξύ 1 και 30 %) είναι μη αμειβόμενες (βλέπε [πίνακα 2](#)). Οι περίοδοι μη αμειβόμενης πρακτικής άσκησης προσφέρονται σε άτομα που λαμβάνουν αποζημίωση από αλλού και η πρακτική άσκηση είναι απαραίτητη για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Στο [πλαίσιο 5](#) παρατίθενται παραδείγματα μη αμειβόμενης πρακτικής άσκησης.

Πλαίσιο 5

Περίοδοι πρακτικής άσκησης στα θεσμικά όργανα της ΕΕ που δεν καλύπτονται από τον ενωσιακό προϋπολογισμό

Συμβούλιο

Μη αμειβόμενη πρακτική άσκηση προσφέρεται σε υποψηφίους που είναι εγγεγραμμένοι στα μητρώα εθνικών, μεταξύ άλλων και όσων λειτουργούν σε περιφερειακό επίπεδο, σχολών διοίκησης ή άλλων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων για νυν ή μελλοντικούς δημόσιους υπαλλήλους. Οι εν λόγω περίοδοι πρακτικής άσκησης διαρκούν τουλάχιστον δύο μήνες και το πολύ πέντε.

Επιτροπή

Στην Επιτροπή, οι περίοδοι μη αμειβόμενης πρακτικής άσκησης αναφέρονται ως «περίοδοι άτυπης πρακτικής άσκησης». Δεν προβλέπεται τυπική διάρκεια για αυτές τις περιόδους πρακτικής άσκησης (μπορούν να διαρκέσουν από λίγες ημέρες έως έξι μήνες) και δεν οργανώνονται κεντρικά από την Επιτροπή. Καλύπτουν ευρύ φάσμα προγραμμάτων πρακτικής άσκησης, από μαθητές δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που περνούν μία εβδομάδα στην Επιτροπή μέχρι φοιτητές πανεπιστημίου σε προπτυχιακό επίπεδο που απαιτείται να αποκτήσουν επαγγελματική πείρα σε συγκεκριμένο τομέα στο πλαίσιο των σπουδών τους (παραδείγματος χάριν, στο δίκαιο του ανταγωνισμού) και νέους υπαλλήλους της δημόσιας διοίκησης που πρέπει να ολοκληρώσουν επαγγελματική κατάρτιση (παραδείγματος χάριν, τους Γερμανούς ασκούμενους δικηγόρους, «Rechtsreferendaren»).

Η Επιτροπή δεν παρέχει ούτε αμοιβή ούτε κοινωνική προστασία σε αυτούς τους «άτυπους ασκούμενους», αλλά μπορεί να εξακριβώνει αν διαθέτουν μέσα διαβίωσης και κοινωνικής προστασίας από άλλες πηγές.

Σύμφωνα με την Επιτροπή, ο αριθμός των συγκεκριμένων περιόδων πρακτικής άσκησης έχει μειωθεί με την πάροδο του χρόνου. Το 2022 υπήρχαν 597 άτομοι ασκούμενοι στην Επιτροπή, εκ των οποίων 89 παρέμειναν για λιγότερο από έναν μήνα, 252 παρέμειναν μεταξύ 1 και 3 μηνών και 256 παρέμειναν πάνω από 3 μήνες.

Πηγή: Απόφαση αριθ. 57/22 του Γενικού Γραμματέα του Συμβουλίου σχετικά με τους κανόνες για την πρακτική άσκηση στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αξιολόγηση του προγράμματος πρακτικής άσκησης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, 2013.

71 Στα περισσότερα θεσμικά όργανα της ΕΕ, η προϋπόθεση που ισχύει είναι οι ασκούμενοι να έχουν δική τους εν ισχύ ασφάλιση υγείας. Εάν οι ασκούμενοι δεν διαθέτουν ασφάλιση υγείας ή επιθυμούν να συμπληρώσουν την υφιστάμενη ασφάλιση υγείας τους, οι φορείς προσφέρουν συμπληρωματική ασφάλιση είτε δωρεάν είτε έναντι ενός μικρού επιδοτούμενου ποσού. Τα θεσμικά όργανα έχουν συνάψει κοινή σύμβαση-πλαίσιο επί του θέματος.

72 Από τους υπολογισμούς του ΕΕΣ (βλέπε [παράρτημα II](#)), βάσει των οποίων συγκρίθηκε το βασικό κόστος ζωής (με βάση τα [δεδομένα της Eurostat](#)) με την αποζημίωση που παρέχεται στους ασκούμενους, προκύπτει ότι η αποζημίωση καλύπτει το βασικό κόστος διαβίωσης των ασκουμένων στις Βρυξέλλες και στο Στρασβούργο καθ' όλη τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης, αλλά δεν καλύπτει τα έξοδα διαβίωσης των ασκουμένων σε κανένα θεσμικό όργανο του Λουξεμβούργου, παρά το γεγονός ότι ορισμένοι από τους φορείς που εδρεύουν στο Λουξεμβούργο παρέχουν υψηλότερη αποζημίωση.

73 Τα θεσμικά όργανα και οι οργανισμοί της ΕΕ δεν διαθέτουν κοινή πολιτική που να ρυθμίζει την απασχόληση των ασκουμένων στη δημόσια διοίκηση της ΕΕ, όταν αυτοί ολοκληρώσουν την πρακτική τους άσκηση, είτε σε μόνιμη είτε σε προσωρινή βάση. Εάν οι ασκούμενοι επιθυμούν να εξασφαλίσουν τακτική θέση στη διοίκηση της ΕΕ, πρέπει να υποβληθούν στην ίδια διαδικασία επιλογής με οποιονδήποτε άλλο πολίτη της ΕΕ. Ωστόσο, η προηγούμενη πρακτική άσκηση σε θεσμικό όργανο της ΕΕ μπορεί να θεωρηθεί συναφής εργασιακή εμπειρία.

74 Ορισμένα θεσμικά όργανα προσφέρουν ειδικά προγράμματα ένταξης [όπως το [πρόγραμμα νέων επαγγελματιών](#) (Junior Professionals Programme, JPP) της Επιτροπής από το 2016, το [πρόγραμμα προσλήψεων και ανάπτυξης Schuman](#) του Κοινοβουλίου από το 2021 και το πρόγραμμα της ομάδας πολιτικής για νέους επαγγελματίες (Junior Policy Team) του Συμβουλίου από το 2022] που επιτρέπουν στους ασκούμενους με τις καλύτερες επιδόσεις να συμμετάσχουν σε εσωτερικό διαγωνισμό, προκειμένου να προσληφθούν.

75 Γενικά, τα θεσμικά όργανα και οι οργανισμοί της ΕΕ που εξετάσαμε δεν παρακολουθούν την επαγγελματική σταδιοδρομία των ασκουμένων μετά την ολοκλήρωση του προγράμματος. Ως εκ τούτου, δεν μπορούν να μετρούν την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων τους πρακτικής άσκησης ως προς τον βαθμό στον οποίο βοήθησαν τους ασκούμενους να εισέλθουν στην αγορά εργασίας. Ωστόσο, το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Νεολαίας και το Ευρωπαϊκό Φόρουμ Ατόμων με Αναπηρία, με εκπροσώπους των οποίων συνομιλήσαμε, εξέφρασαν γενικά θετική άποψη για την ποιότητα και τη συμμετοχικότητα των περιόδων πρακτικής άσκησης στα θεσμικά όργανα της ΕΕ. Αυτή η θετική άποψη επιβεβαιώνεται και από τους ίδιους τους ασκούμενους: σε αξιολόγηση²⁹ της πρακτικής άσκησης «Blue book» της Επιτροπής του 2013 διαπιστώθηκε ότι περίπου το 70 % συμφώνησε ότι η πρακτική άσκηση ήταν χρήσιμη για τη σταδιοδρομία του. Επιπλέον, το 82 % των ασκουμένων ήταν ικανοποιημένοι με τις γνώσεις που απέκτησαν και το 92 % εξέφρασαν την ικανοποίησή τους για τις συνθήκες εργασίας που προσέφεραν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ.

²⁹ Evaluation of the European Commission's traineeship programme, 2013.

Τελικές παρατηρήσεις: Προκλήσεις και ευκαιρίες

76 Τα τελευταία χρόνια, η πρακτική άσκηση έχει αναδειχθεί σε σημαντικό σημείο εισόδου των νέων στην αγορά εργασίας. Σύμφωνα με έρευνες του Ευρωβαρόμετρου, την τελευταία δεκαετία ο αριθμός των νέων που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση αυξήθηκε σημαντικά. Το 2023, πάνω από τα δύο τρίτα των ερωτηθέντων πραγματοποίησαν τουλάχιστον μία πρακτική άσκηση προτού βρουν κανονική απασχόληση.

77 Δεν υπάρχουν επίσημες στατιστικές σχετικά με τον συνολικό αριθμό των περιόδων πρακτικής άσκησης που πραγματοποιούνται στην ΕΕ. Εκτιμούμε ότι περίπου 3,7 εκατομμύρια νέοι πραγματοποιούν πρακτική άσκηση κάθε χρόνο. Για τη συστηματική συλλογή δεδομένων σε επίπεδο ΕΕ, θα πρέπει να συμφωνηθεί ένας κοινός ορισμός μεταξύ των κρατών μελών.

78 Η σύσταση του Συμβουλίου του 2014 αναφέρεται σε «περιορισμένη περίοδο επαγγελματικής άσκησης», αλλά δεν διευκρινίζει αν οι ασκούμενοι θα μπορούσαν να θεωρηθούν εργαζόμενοι και σε καταφατική περίπτωση, υπό ποιες προϋποθέσεις. Πρόκειται για μια πτυχή με σημαντικές προεκτάσεις, δεδομένου ότι η αρμοδιότητα της ΕΕ στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής περιορίζεται στις συνθήκες εργασίας των εργαζομένων. Εάν οι ασκούμενοι θεωρούνται εργαζόμενοι, προστατεύονται από το δίκαιο της ΕΕ για τα δικαιώματα των εργαζομένων.

79 Σε 16 από τα 27 κράτη μέλη, δεν υπάρχει νομικός ή συμβατικός ορισμός του σε τι συνίσταται η πρακτική άσκηση. Όταν πάλι υπάρχουν ορισμοί, διαφέρουν από χώρα σε χώρα. Βάσει των ανωτέρω, δεν καθίσταται σαφές αν τα κριτήρια ποιότητας που ορίζονται στη σύσταση του Συμβουλίου του 2014 εφαρμόζονται αποτελεσματικά από τους εργοδότες σε όλα τα κράτη μέλη.

80 Η ανάγκη αποζημίωσης των ασκούμενων είναι το σημείο διαφωνίας όσον αφορά τα βασικά χαρακτηριστικά μιας ποιοτικής πρακτικής άσκησης. Οι εργοδότες θεωρούν ότι η πρακτική άσκηση αποτελεί μαθησιακή εμπειρία και ότι οι ασκούμενοι δεν είναι τυπικά εργαζόμενοι. Υποστηρίζουν επίσης ότι δεν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία που να τεκμηριώνουν τη σχέση μεταξύ αποζημίωσης και υψηλότερης ποιότητας πρακτικής άσκησης και ότι η υποχρέωση να αμείβονται οι ασκούμενοι θα συνεπαγόταν αυξημένο διοικητικό φόρτο για τις επιχειρήσεις. Εν τω μεταξύ,

εκπρόσωποι συνδικαλιστικών οργανώσεων και οργανώσεων νέων συμμετέχουν σε εκστρατείες για την απαγόρευση της μη αμειβόμενης πρακτικής άσκησης.

81 Το ένα τρίτο των περιόδων πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο ΕΠΑΕ και στην ελεύθερη αγορά εξακολουθούν να μην είναι αμειβόμενες, ενώ για τα υπόλοιπα δύο τρίτα η αποζημίωση ενδέχεται να μην επαρκεί για την κάλυψη βασικών δαπανών. Αυτό δημιουργεί ιδιαίτερα προβλήματα για τους νέους, οι οποίοι αναγκάζονται να απορρίψουν τις προσφορές για το συγκεκριμένο είδος πρακτικής άσκησης, καθώς δεν διαθέτουν τα οικονομικά μέσα για να καλύψουν τα προς το ζην κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

82 Η ΕΕ στηρίζει την πρακτική άσκηση για τους πλέον μειονεκτούντες νέους παρέχοντας πόρους για την πραγματοποίηση πρακτικής άσκησης στο πλαίσιο ΕΠΑΕ στα κράτη μέλη. Διευκολύνει επίσης τη διασυνοριακή πρακτική άσκηση μέσω των προγραμμάτων της που τελούν υπό άμεση διαχείριση. Οι εν λόγω περίοδοι πρακτικής άσκησης αποζημιώνονται. Όσον αφορά τις περιόδους πρακτικής άσκησης που προσφέρονται από τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, η παρεχόμενη αποζημίωση δεν καλύπτει πάντα το βασικό κόστος ζωής στον τόπο υπηρεσίας. Ως εκ τούτου, αυτές οι περίοδοι πρακτικής άσκησης δεν είναι οικονομικά προσιτές για όλους τους νέους στην ΕΕ.

83 Ενώ η ΕΕ παρέχει σημαντικά κονδύλια για πρακτική άσκηση, τα ακριβή ποσά δεν μπορούν να προσδιοριστούν διότι αυτή η κατηγορία δαπανών δεν παρακολουθείται ειδικά στο πλαίσιο των περισσότερων προγραμμάτων. Αυτό σημαίνει ότι τα αποτελέσματα της χρηματοδότησης της ΕΕ δεν μπορούν να αξιολογηθούν, γεγονός που δυσχεραίνει τον προσδιορισμό των όσων έχουν επιτευχθεί.

84 Τέλος, εντοπίσαμε τις ακόλουθες προκλήσεις και ευκαιρίες σχετικά με την πρακτική άσκηση, οι οποίες θα μπορούσαν να εξεταστούν υπό το πρίσμα της επικείμενης αναθεώρησης της σύστασης του Συμβουλίου του 2014:

- ο πολλοί και διάφοροι ορισμοί της πρακτικής άσκησης, με έλλειψη σαφήνειας όσον αφορά το περιεχόμενο της έννοιας·
- περιορισμένος όγκος αξιόπιστων δεδομένων σχετικά με την πρακτική άσκηση που παρεμποδίζει την τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής·
- ασυνεπής εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου του 2014 σχετικά με την ποιοτική πρακτική άσκηση στα κράτη μέλη· και

- ο πιθανές διαφοροποιήσεις όσον αφορά τις ευκαιρίες και την προσβασιμότητα στην πρακτική άσκηση για νέους προερχόμενους από διαφορετικά κοινωνικά υπόβαθρα.

Η παρούσα επισκόπηση εγκρίθηκε από το Τμήμα II, του οποίου προεδρεύει η Annemie Turtelboom, Μέλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στο Λουξεμβούργο, κατά τη συνεδρίασή του της 13ης Δεκεμβρίου 2023.

Για το Ελεγκτικό Συνέδριο

Tony Murphy

Πρόεδρος

Παραρτήματα

Παράρτημα Ι – Συλλογές δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για τους σκοπούς της παρούσας επισκόπησης

Έρευνες Ευρωβαρόμετρου

Προκειμένου να αποτυπώσουμε τις γενικές τάσεις για τους σκοπούς της επισκόπησης μας, αναφερόμαστε σε δεδομένα από δύο έρευνες του Ευρωβαρόμετρου σχετικά με την πρακτική άσκηση. Οι έρευνες του Έκτακτου Ευρωβαρόμετρου είναι θεματικές έρευνες *ad hoc*, οι οποίες διεξάγονται σε σύντομο χρονικό διάστημα και καλύπτουν ευρύ φάσμα ειδικών θεμάτων που σχετίζονται με τις δραστηριότητες των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων. Οι μέθοδοι στις οποίες βασίζονται είναι η τηλεφωνική ή διαδικτυακή συνέντευξη.

Πραγματοποιήθηκαν δύο έρευνες του Έκτακτου Ευρωβαρόμετρου σχετικά με την πρακτική άσκηση: [Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 378/2013](#): Η εμπειρία της πρακτικής άσκησης στην ΕΕ, και [Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 523/2023](#): Ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας με ιδιαίτερη έμφαση στην πρακτική άσκηση.

Οι έρευνες του Ευρωβαρόμετρου δεν είναι στατιστικά αντιπροσωπευτικές. Η σύγκριση των στοιχείων του 2023 με τα στοιχεία του 2013 επιτρέπει τον εντοπισμό τάσεων. Ωστόσο, οι συγκρίσεις αυτές πρέπει να ερμηνεύονται με προσοχή, λόγω διαφορών στη μεθοδολογία της έρευνας και στο ερωτηματολόγιο που έχει χρησιμοποιηθεί. Επιπλέον, οι μέσοι όροι της ΕΕ που υπολογίστηκαν για το 2013 περιλαμβάνουν το Ηνωμένο Βασίλειο και δεν περιλαμβάνουν την Κροατία.

Η έρευνα του Eurofound

Η έρευνα του 2023 «[Living and Working in the EU and Neighbouring Countries](#)» πραγματοποιήθηκε από το Eurofound. Στην έρευνα που διεξήχθη διαδικτυακά συμμετείχαν μέλη της ομάδας ηλεκτρονικής έρευνας του Eurofound, καθώς και άτομα που προσλήφθηκαν μέσω διαφημίσεων και αναρτήσεων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Τα στοιχεία που παρουσιάζονται καλύπτουν 2 666 ερωτηθέντες ηλικίας μεταξύ 16 και 35 ετών. Τα στοιχεία σταθμίστηκαν ανάλογα με την ηλικία και το φύλο, το μορφωτικό επίπεδο και το καθεστώς απασχόλησης, χρησιμοποιώντας την έρευνα εργατικού δυναμικού της ΕΕ και τις εκτιμήσεις πληθυσμού της Eurostat ως αντιπροσωπευτικά δεδομένα-στόχος.

Κατόπιν αιτήματος του ΕΕΣ, η έκδοση του 2023 περιλάμβανε συγκεκριμένες ερωτήσεις για την πρακτική άσκηση. Μεταξύ άλλων, οι ερωτήσεις αφορούσαν:

- τη συμμετοχή σε πρακτική άσκηση/μαθητεία και αν ναι, πόσες φορές
- την ικανοποίηση από τη μαθησιακή υποστήριξη
- τον βαθμό στον οποίο η εμπειρία βελτίωσε τις δεξιότητες
- την ύπαρξη γραπτής σύμβασης
- την ύπαρξη και το είδος της αποζημίωσης (μισθός, διαμονή, μεταφορά, διατροφή, άλλο)
- την ύπαρξη και το είδος της κοινωνικής προστασίας (ασφάλιση υγείας, ασφάλιση ατυχήματος, συνταξιοδοτική εισφορά, άλλο)
- το αν προσφέρθηκε θέση εργασίας μετά την πρακτική άσκηση
- το αν η πρακτική άσκηση απορρίφθηκε λόγω του ότι δεν προβλεπόταν αμοιβή.

Το Eurofound υπέβαλε στο ΕΕΣ ανάλυση των αποτελεσμάτων τον Ιούλιο του 2023.

Έρευνα εργατικού δυναμικού της ΕΕ (EUROSTAT)

Η έρευνα εργατικού δυναμικού (ΕΕΔ) της ΕΕ είναι η μεγαλύτερη δειγματοληπτική έρευνα για τα νοικοκυριά και παρέχει αποτελέσματα σε ετήσια και τριμηνιαία βάση σχετικά με τη συμμετοχή στην αγορά εργασίας ατόμων ηλικίας 15 ετών και άνω, καθώς και σχετικά με όσους βρίσκονται εκτός εργατικού δυναμικού. Μέρος αυτής της συλλογής δεδομένων, υπό τον τίτλο «[άτομα που ξεκίνησαν πρόσφατα να εργάζονται ανά φύλο και ηλικία](#)», παρέχει τριμηνιαίες πληροφορίες σχετικά με την είσοδο στην αγορά εργασίας για όλες τις ηλικιακές ομάδες.

Σύμφωνα με την ΕΕΔ, κατά την περίοδο μεταξύ Ιουλίου 2022 και Ιουνίου 2023, 19,6 εκατομμύρια νέοι (ηλικίας 18-35 ετών) άρχισαν να εργάζονται το τελευταίο τρίμηνο στην τρέχουσα εργασία τους στην ΕΕ των 27. Λαμβάνοντας υπόψη ότι σύμφωνα με την [ερώτηση 3 του Ευρωβαρόμετρου του 2023](#) («Ε.3 Πώς θα χαρακτηρίζατε την πρώτη σας εργασιακή εμπειρία;») το 19 % των ερωτηθέντων χαρακτήρισαν την πρώτη εργασιακή εμπειρία τους ως πρακτική άσκηση, εκτιμούμε ότι περίπου 3,7 εκατομμύρια νέοι (= 19,6 εκατομμύρια x 19 %) μπορεί να πραγματοποιούν πρακτική άσκηση κάθε χρόνο, ως μια πρώτη εμπειρία στον κόσμο της εργασίας.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο αριθμός αυτός αποσκοπεί μόνο στην παροχή μιας κατά προσέγγιση εκτίμησης, δεδομένου ότι βασίζεται σε δύο διαφορετικές πηγές και ότι το Ευρωβαρόμετρο δεν έχει κάποιο εγγυημένο ποσοστό απάντησης.

Έρευνα του ΕΕΣ σχετικά με την πρακτική άσκηση στις διαχειριστικές αρχές του ΕΚΤ

Στις 8 Μαΐου 2023, το ΕΕΣ απηύθυνε έρευνα στις διαχειριστικές αρχές των προγραμμάτων του ΕΚΤ μέσω της πλατφόρμας έρευνας της ΕΕ. Στόχος της έρευνας ήταν να συγκεντρωθούν περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο τα προγράμματα αντιμετώπισαν την πρακτική άσκηση στα κράτη μέλη.

Η έρευνά μας περιλάμβανε δύο χωριστές ενότητες που αφορούσαν τις δύο σχετικές περιόδους (2014-2020 και 2021-2027) και ζητούσαμε πληροφορίες σχετικά με τις ειδικές προτεραιότητες και τη χρηματοδότηση που σχετίζονται με την πρακτική άσκηση: την ύπαρξη ειδικών προγραμμάτων / προσκλήσεων υποβολής προτάσεων / μέτρων, έργων, διατιθέμενων ποσών και πραγματικών δαπανών. Κάναμε επίσης ερωτήσεις σχετικά με τις εκροές (δηλαδή τον αριθμό των ασκούμενων που έλαβαν στήριξη) των έργων.

Τα προγράμματα επιλέχθηκαν με βάση την προγραμματισμένη στήριξή τους για την ένταξη των νέων στην αγορά εργασίας [πεδίο παρέμβασης (IF) 103]. Κατά την περίοδο 2014-2020 επιλέχθηκαν 76 προγράμματα. Εντοπίσαμε έξι ακόμη προγράμματα βάσει ανάλυσης της περιγραφής τους.

Το ΕΕΣ έλαβε απαντήσεις από 33 διαχειριστικές αρχές σε 18 κράτη μέλη, οι οποίες υλοποίησαν συνολικά 43 προγράμματα για την περίοδο 2014-2020 και 34 για την περίοδο 2021-2027.

Κατά την περίοδο 2014-2020, από τα 43 αυτά προγράμματα, τα 29 περιλάμβαναν στην περιγραφή τους αναφορά στην πρακτική άσκηση, στο πλαίσιο 21 δημοσιεύθηκαν ειδικές προσκλήσεις για πρακτική άσκηση και στο πλαίσιο 22 προγραμμάτων είχαν ανατεθεί έργα σχετικά με την πρακτική άσκηση.

Κατά την περίοδο 2021-2027, από τα 34 προγράμματα για τα οποία λάβαμε πληροφορίες, τα 21 περιείχαν αναφορές σε περιόδους πρακτικής άσκησης στα έγγραφά τους, 19 είχαν προβλέψει ειδικές προσκλήσεις υποβολής προτάσεων και 15 είχαν χρηματοδοτήσει έργα για πρακτική άσκηση. Στο [γράφημα 13](#) παρουσιάζονται πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τα αποτελέσματα της έρευνας.

Γράφημα 13 – Προγράμματα ΕΚΤ/ΠΑΝ (περίοδος 2014-2020) και ΕΚΤ+ (περίοδος 2021-2027) με συνιστώσα πρακτικής άσκησης, απαντήσεις στην έρευνα του ΕΕΣ

Κράτος μέλος	Αναφορά σε προγράμματα πρακτικής άσκησης στο ΕΠ		Προσκλήσεις υποβολής προτάσεων/ προγράμματα/μέτρα για πρακτική άσκηση		Έργα με στήριξη για πρακτική άσκηση	
	2014-2020	2021-2027	2014-2020	2021-2027	2014-2020	2021-2027
Βέλγιο	●	◆	●	◆	●	◆
Βουλγαρία	●	◆	●	◆	●	◆
Τσεχία	●	◆	●	◆	●	◆
Δανία	●	◆	●	◆	●	◆
Ιρλανδία	●	◆	●	◆	●	◆
Κύπρος	●	◆	●	◆	●	◆
Λετονία	●	◆	●	◆	●	◆
Λουξεμβούργο	●	◆	●	◆	●	◆
Μάλτα	●	◆	●	◆	●	◆
Κάτω Χώρες	●	◆	●	◆	●	◆
Αυστρία	●	◆	●	◆	●	◆
Σλοβενία	●	◆	●	◆	●	◆
Φινλανδία	●	◆	●	◆	●	◆
Γερμανία	●	◆	●	◆	●	◆
Γαλλία	●	◆	●	◆	●	◆
Πορτογαλία	●	◆	●	◆	●	◆
Κροατία	●	◆	●	◆	●	◆
Ιταλία	●	◆	●	◆	●	◆
ΜΕΡΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΕ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΗ						
Γερμανία (5)						
2014-2020	3 από 5		4 από 5		4 από 5	
2021-2027	2 από 5		2 από 5		2 από 5	
Γαλλία (17)						
2014-2020	10 από 17		4 από 17		5 από 17	
Γαλλία (9)						
2021-2027	4 από 9		4 από 9		2 από 9	
Πορτογαλία (2)						
2014-2020					1 από 2	
2021-2027			1 από 2		1 από 2	
Κροατία (2)						
2014-2020	1 από 2		1 από 2			
2021-2027					1 από 2	
Ιταλία (4)						
2014-2020	3 από 4				2 από 4	
2021-2027					2 από 4	

Σημ.: Ο αριθμός των προγραμμάτων αναγράφεται εντός παρενθέσεων. Όσον αφορά τη Γαλλία, λάβαμε πληροφορίες για 17 προγράμματα κατά την περίοδο 2014-2020 και για 9 προγράμματα κατά την περίοδο 2021-2027.

Πηγή: ΕΕΣ.

Παράρτημα II – Προγράμματα πρακτικής άσκησης στα θεσμικά όργανα και τους οργανισμούς της ΕΕ

Οι αποφάσεις σχετικά με τα προγράμματα πρακτικής άσκησης στους κόλπους των θεσμικών οργάνων και οργανισμών της ΕΕ που εξετάσαμε είναι οι εξής:

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

- Εσωτερικοί κανόνες περί πρακτικής άσκησης στη Γενική Γραμματεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου
- Κανόνες σχετικά με τους ασκούμενους σε βουλευτές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου – Απόφαση του Προεδρείου της 10ης Δεκεμβρίου 2018

Συμβούλιο της ΕΕ / Ευρωπαϊκό Συμβούλιο

- Απόφαση αριθ. 57/22 του Γενικού Γραμματέα του Συμβουλίου για τους κανόνες σχετικά με την πρακτική άσκηση στη Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Ευρωπαϊκή Επιτροπή

- Απόφαση της Επιτροπής της 2. 3.2005 – C(2005)458

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

- Απόφαση της διοικητικής επιτροπής του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης της 29ης Νοεμβρίου 2021

Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο

- Απόφαση αριθ. 25-2023 του ΕΕΣ περί καθορισμού κανόνων για την απασχόληση ασκουμένων από το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο

Επιτροπή των Περιφερειών

- CoR DECS/188/2022 – Απόφαση σχετικά με τους κανόνες που διέπουν τα προγράμματα πρακτικής άσκησης

Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

- Απόφαση αριθ. 166/23 Α περί καθορισμού διατάξεων σχετικά με την πρακτική άσκηση στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή

Υπολογισμός του κόστους ζωής – Σημείο 72

Ο υπολογισμός του κόστους ζωής για τους ασκούμενους στις Βρυξέλλες, το Λουξεμβούργο και το Στρασβούργο βασίστηκε στο σύνολο δεδομένων για τις [ισοτιμίες αγοραστικής δύναμης \(ΙΑΔ\) της Eurostat](#), στους δείκτες επιπέδου τιμών και στις [πραγματικές δαπάνες για τα συγκεντρωτικά μεγέθη του ΕΣΛ 2010](#) [PRC_PPP_IND__custom_6963659].

Χρησιμοποιήσαμε τον δείκτη «Nominal expenditure per inhabitant (in euro)» [Ονομαστικές δαπάνες ανά κάτοικο (σε ευρώ)], ο οποίος ποσοτικοποιεί τα ποσά που απαιτούνται για το βασικό κόστος ζωής στις διάφορες κατηγορίες κόστους. Χρησιμοποιήσαμε περιορισμένο αριθμό στοιχείων κόστους που κάλυπταν αυστηρά τις απαιτήσεις μιας λιτής ζωής, και συγκεκριμένα:

- 1) τρόφιμα και μη αλκοολούχα ποτά
- 2) είδη ένδυσης και υπόδησης
- 3) στέγαση, ύδρευση, ηλεκτρικό ρεύμα, φυσικό αέριο και άλλα καύσιμα
- 4) υγεία
- 5) μεταφορές
- 6) επικοινωνία.

Βάσει του συνολικού (ετήσιου) ποσού των στοιχείων αυτών διαιρεμένου διά του 12 προέκυψαν τα μηνιαία ποσά για τις τρεις πόλεις: 1 445 ευρώ για τις Βρυξέλλες, 2 116 ευρώ για το Λουξεμβούργο και 1 339 ευρώ για το Στρασβούργο.

Συντομογραφίες

ΓΔ: Γενική Διεύθυνση

ΔΟΕ: Διεθνής Οργάνωση Εργασίας

ΕΑΕΚ: Εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης

ΕΚΤ: Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

ΕΚΤ: Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΚΤ+: Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+

ΕΠ: Επιχειρησιακό πρόγραμμα

ΕΠΑΕ: Ενεργητική πολιτική για την αγορά εργασίας

ΕΣΑ: Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης

ΕΤΠΑ: Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης

ΜΑΑ: Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

ΠΑΝ: Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων

ΣΛΕΕ: Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Bac Pro: Απολυτήριο επαγγελματικής εκπαίδευσης (Baccalauréat professionnel)

EaSI: Πρόγραμμα της ΕΕ για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία

EURES: Ευρωπαϊκό δίκτυο υπηρεσιών απασχόλησης

Eurofound: Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας

YfEj: Η πρώτη σου εργασία μέσω του EURES (Your first EURES Job)

Γλωσσάριο

Άμεση διαχείριση: Διαχείριση ταμείου ή προγράμματος της ΕΕ αποκλειστικά από την Επιτροπή. Αντιδιαστέλλεται με την επιμερισμένη ή την έμμεση διαχείριση.

Διαχειριστική αρχή: Εθνική, περιφερειακή ή τοπική αρχή (του δημόσιου ή του ιδιωτικού τομέα) στην οποία κράτος μέλος αναθέτει τη διαχείριση προγράμματος χρηματοδοτούμενου από την ΕΕ.

Εγγυήσεις για τη νεολαία: Καθεστώς της ΕΕ βάσει του οποίου παρέχονται ευκαιρίες απασχόλησης ή επαγγελματικής κατάρτισης εντός τετραμήνου σε νέους που καθίστανται άνεργοι ή εξέρχονται από την επίσημη εκπαίδευση.

Εθνικό σχέδιο ανάκαμψης και ανθεκτικότητας: Έγγραφο που καθορίζει τις σκοπούμενες μεταρρυθμίσεις και επενδύσεις ενός κράτους μέλους, στο πλαίσιο του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας.

Επιχειρησιακό πρόγραμμα: Πλαίσιο για την υλοποίηση, εντός συγκεκριμένης περιόδου, χρηματοδοτούμενων από την ΕΕ έργων, το οποίο αντικατοπτρίζει τις προτεραιότητες και τους στόχους που προβλέπονται στις συμφωνίες εταιρικής σχέσης μεταξύ της Επιτροπής και μεμονωμένων κρατών μελών.

Ευρωπαϊκό Ίδρυμα για τη Βελτίωση των Συνθηκών Διαβίωσης και Εργασίας: Οργανισμός της ΕΕ που παρέχει πληροφορίες, συμβουλές και εμπειρογνωσία στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής της ΕΕ με βάση συγκριτικές πληροφορίες, έρευνα και ανάλυση.

Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο: Ταμείο της ΕΕ για τη δημιουργία ευκαιριών εκπαίδευσης και απασχόλησης, καθώς και για τη βελτίωση της κατάστασης των ατόμων που αντιμετωπίζουν τον κίνδυνο φτώχειας. Αντικαταστάθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+.

Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης: Πρωτοβουλία της ΕΕ για τους νέους ώστε να προσφέρουν εθελοντική εργασία ή να εργαστούν σε κοινωφελή έργα που υλοποιούνται στη χώρα τους ή στο εξωτερικό.

Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης: Ταμείο της ΕΕ για την ενίσχυση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στην ΕΕ, με τη χρηματοδότηση επενδύσεων που μειώνουν τις ανισοροπίες μεταξύ περιφερειών.

Ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων: Πλαίσιο της ΕΕ με 20 αρχές που καλύπτουν τις ίσες ευκαιρίες και την ισότιμη πρόσβαση σε θέσεις εργασίας, τις δίκαιες συνθήκες εργασίας και την κοινωνική προστασία και ένταξη.

Μαθητεία: Πρόγραμμα για την εκμάθηση μιας τέχνης ή ενός επαγγέλματος μέσω συνδυασμού κατάρτισης στον χώρο εργασίας και διδασκαλίας σε τάξη.

Μηχανισμός ανάκαμψης και ανθεκτικότητας: Ο μηχανισμός χρηματοδοτικής στήριξης της ΕΕ, που σκοπό έχει τον μετριασμό των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19, την τόνωση της ανάκαμψης και την αντιμετώπιση των προκλήσεων ενός περισσότερο πράσινου και ψηφιακού μέλλοντος.

Μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις: Ορισμός που βασίζεται στο μέγεθος, και ειδικότερα στον αριθμό των εργαζομένων και σε ορισμένα οικονομικά κριτήρια, και εφαρμόζεται σε επιχειρήσεις και άλλους οργανισμούς. Οι μικρές επιχειρήσεις απασχολούν έως και 50 υπαλλήλους και ο κύκλος εργασιών ή ο συνολικός ισολογισμός τους δεν υπερβαίνει τα 10 εκατομμύρια ευρώ. Οι μεσαίες επιχειρήσεις απασχολούν έως και 250 υπαλλήλους και έχουν κύκλο εργασιών έως 50 εκατομμύρια ευρώ ή ισολογισμό που δεν υπερβαίνει τα 43 εκατομμύρια ευρώ.

Πρόγραμμα της ΕΕ για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία: Πρόγραμμα της ΕΕ για τη στήριξη των στόχων περί απασχόλησης και κοινωνικής προστασίας/ένταξης της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων: Πρόγραμμα της ΕΕ για την υποστήριξη νέων που βρίσκονται εκτός εκπαίδευσης, απασχόλησης ή κατάρτισης, σε περιφέρειες όπου το ποσοστό της νεανικής ανεργίας υπερβαίνει το 25 %.

Σύσταση του Συμβουλίου: Μη δεσμευτική πράξη με την οποία η ΕΕ επιδιώκει να επιτύχει ορισμένους στόχους χωρίς να επιβάλλει υποχρεωτικό νομικό πλαίσιο.

Ταμεία της πολιτικής συνοχής: Τα τέσσερα ενωσιακά ταμεία που στηρίζουν την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή σε ολόκληρη την επικράτεια της ΕΕ κατά την περίοδο 2021-2027: το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, το Ταμείο Συνοχής και το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης.

Erasmus+: Πρόγραμμα της ΕΕ για τη στήριξη της εκπαίδευσης, της κατάρτισης, της νεολαίας και του αθλητισμού στην Ευρώπη, το οποίο παρέχει πρωτίστως σε φοιτητές τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και σπουδαστές προγραμμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης την ευκαιρία να σπουδάσουν και να αποκτήσουν γνώσεις και εργασιακή εμπειρία στο εξωτερικό.

EURES: Δίκτυο υπηρεσιών απασχόλησης στις χώρες της ΕΕ και της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών, σχεδιασμένο για να διευκολύνει την ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων.

Κλιμάκιο του ΕΕΣ

Η επισκόπηση του ΕΕΣ σχετικά με τις δράσεις της ΕΕ για προγράμματα πρακτικής άσκησης που απευθύνονται σε νέους και νέες εγκρίθηκε από το Τμήμα ΙΙ (Επενδύσεις υπέρ της συνοχής, της ανάπτυξης και της κοινωνικής ένταξης), του οποίου προεδρεύει η Annemie Turtelboom, Μέλος του ΕΕΣ. Επικεφαλής του συγκεκριμένου έργου ήταν η Eva Lindström, Μέλος του ΕΕΣ, συνεπικουρούμενη από την Kristina Maksinen, προϊσταμένη του ιδιαίτερου γραφείου της, τον Johan Stalhammar, σύμβουλο στο ιδιαίτερο γραφείο της, την Elena Graziuso, βοηθό σε θέματα πολιτικής, τη Maria Eulàlia Reverté i Casas, διοικητικό στέλεχος, την Agota Krenusz, υπεύθυνη έργου, τον Fernando Pascual Gil, ελεγκτή, και τη Manja Ernst, ελέγκτρια. Η Agnese Balode παρείχε υποστήριξη για τη δημιουργία των γραφικών και η Laura McMillan γλωσσική υποστήριξη.

Eva Lindström

Kristina Maksinen

Johan Stalhammar

Elena Graziuso

Maria Eulàlia
Reverté i Casas

Agota Krenusz

Fernando Pascual Gil

Manja Ernst

Agnese Balode

Laura McMillan

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΣ

© Ευρωπαϊκή Ένωση, 2024

Η πολιτική για την περαιτέρω χρήση εγγράφων του Ευρωπαϊκού Ελεγκτικού Συνεδρίου (ΕΕΣ) ορίζεται στην [απόφαση αριθ. 6-2019 του ΕΕΣ](#) για την πολιτική ανοικτών δεδομένων και την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Με εξαίρεση τις περιπτώσεις όπου ορίζεται διαφορετικά (π.χ. σε χωριστές ανακοινώσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας), το περιεχόμενο του ΕΕΣ που ανήκει στην ΕΕ παραχωρείται βάσει της άδειας [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\)](#). Ισχύει, επομένως, ως γενικός κανόνας ότι η περαιτέρω χρήση επιτρέπεται υπό τον όρο ότι αναφέρεται η πηγή και επισημαίνονται οι αλλαγές. Κατά την περαιτέρω χρήση απαγορεύεται η διαστρέβλωση του αρχικού νοήματος ή μηνύματος των εγγράφων. Το ΕΕΣ δεν φέρει ευθύνη για οποιαδήποτε συνέπεια προερχόμενη από την περαιτέρω χρήση εγγράφων.

Εάν συγκεκριμένο περιεχόμενο αναφέρεται σε ταυτοποιήσιμα φυσικά πρόσωπα, π.χ. φωτογραφίες υπαλλήλων του ΕΕΣ, ή περιλαμβάνει έργα τρίτων, απαιτείται πρόσθετη έγκριση.

Όταν παραχωρείται η έγκριση, αυτή ακυρώνει και αντικαθιστά την ανωτέρω γενική έγκριση και αναφέρει σαφώς τυχόν περιορισμούς στη χρήση.

Για τη χρήση ή την αναπαραγωγή περιεχομένου που δεν ανήκει στην ΕΕ, μπορεί να χρειάζεται να ζητήσετε άδεια απευθείας από τους κατόχους των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Το λογισμικό ή τα έγγραφα που καλύπτονται από δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας, όπως τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, τα εμπορικά σήματα, τα καταχωρισμένα σχέδια, τα λογότυπα και οι επωνυμίες/ονομασίες, εξαιρούνται από την πολιτική του ΕΕΣ για την περαιτέρω χρήση.

Το σύνολο των ιστότοπων των θεσμικών οργάνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός του ονόματος χώρου «europa.eu» παρέχει συνδέσμους προς ιστότοπους τρίτων. Δεδομένου ότι το ΕΕΣ δεν έχει έλεγχο επ' αυτών, σας συνιστούμε να εξετάζετε τις πολιτικές τους για την προστασία του ιδιωτικού απορρήτου και της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ

Δεν επιτρέπεται η χρήση του λογότυπου του ΕΕΣ χωρίς την προηγούμενη σύμφωνη γνώμη του οργάνου.

PDF	ISBN 978-92-849-1484-5	ISSN 2811-8189	doi:10.2865/798029	QJ-AN-24-001-EL-N
-----	------------------------	----------------	--------------------	-------------------

Το ποσοστό των νέων που ολοκληρώνουν πρακτική άσκηση προτού αναλάβουν κάποια κανονική θέση εργασίας αυξήθηκε σημαντικά την τελευταία δεκαετία. Μελέτες δείχνουν ότι η πρακτική άσκηση μπορεί να βοηθήσει τους νέους να μεταβούν στην κανονική απασχόληση. Η σύσταση του Συμβουλίου του 2014 σχετικά με ένα ποιοτικό πλαίσιο για τις περιόδους πρακτικής άσκησης (υπό επικαιροποίηση κατά τον χρόνο της δημοσίευσης) καθορίζει βασικά κριτήρια που χαρακτηρίζουν μια ποιοτική πρακτική άσκηση. Η επισκόπησή μας προσφέρει μια συνολική εικόνα των δράσεων και της χρηματοδότησης της ΕΕ που στηρίζουν προγράμματα πρακτικής άσκησης. Εντοπίσαμε προκλήσεις σε σχέση με τα εξής: διαφορετικοί ορισμοί της πρακτικής άσκησης, περιορισμένα αξιόπιστα δεδομένα που εμποδίζουν την τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής, ασυνεπής εφαρμογή της σύστασης του Συμβουλίου του 2014 σχετικά με την ποιοτική πρακτική άσκηση στα κράτη μέλη και πιθανές διαφοροποιήσεις στις ευκαιρίες και στην προσβασιμότητα για νέους με διαφορετικό κοινωνικό υπόβαθρο.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ

Τηλ. +352 4398-1

Πληροφορίες: eca.europa.eu/el/contact
Ιστότοπος: eca.europa.eu
Twitter: @EUAuditors

**ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ
ΕΛΕΓΚΤΙΚΟ
ΣΥΝΕΔΡΙΟ**